

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ

ГОДИШНА ПРОГРАМА 2015

Ноември 2014

Содржина:

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ЗА 2015 ГОДИНА	3
Порака од Претседателот на Комисијата на Агенцијата за пошти	4
1. ПРАВНА РАМКА	5
1.1. Правна положба	5
1.2. Мисија	8
1.3. Цели на програмата	8
2. РЕГУЛАЦИЈА НА ПОШТЕНСКИОТ ПАЗАР	10
2.1. Легислатива	10
2.2. Лиценцирање	14
2.3. Поштенска мрежа.....	16
2.4. Иницијатива за измена на царинските прописи	17
2.5. Следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга	18
2.6. Надзор и контрола	19
2.7. Активности за анализа и оценка на процесите за имплементација на системите за стандардизирани процедури за рекламации и системот за следење (track and trace) на поштенски пратки во домашниот поштенски сообраќај	20
3. АНАЛИЗА НА ПАЗАРОТ	20
3.1. Статистички извештај за поштенските активности во Република Македонија	20
3.2. Активности со давателот на универзалната услуга поврзани со исполнување на обврската за достава на пакети	21
3.3. Следење на времето потребно за достава на единични поштенски пратки.....	22
3.4. Анализа за влијанието на електронската комуникација на развојот на поштенскиот пазар	23
3.5. Истражување на задоволство на корисници од обезбедување на поштенските услуги	24
4. ГРИЖА ЗА КОРИСНИЦИ	24
4.1. Проект Е-ПРИГОВОР	25
4.2. Истражувања	26
4.3. Продолжување на кампањата за негување на традицијата на пишување писма	27
4.4. Иницијатива за субвенционирање на домашни куќни поштенски сандачиња	27

4.5.	Е-промоција на активностите на Агенцијата за пошти	27
5.	МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	29
5.1.	Активности во меѓународни организации	29
5.2.	Организација и учество на меѓународни конференции и настани од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги	33
5.3.	Плански активности поврзани со работните задачи на претседателската функција на Европскиот комитет за поштенски регулатори.....	34
6.	ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ	35
6.1.	Транспарентност.....	35
6.2.	Општествена одговорност.....	35
7.	ЈАКНЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ КАПАЦИТЕТИ НА АГЕНЦИЈАТА	37
	Листа на кратенки кои се употребуваат во програмата за работа	38
	ОДЛУКА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ ЗА 2015 ГОДИНА.....	39
	ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ ЗА 2015 ГОДИНА	40
	ОДЛУКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА НА ПОЕНОТ ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ГОДИШНИОТ НАДОМЕСТОК ЗА 2015 ГОДИНА.....	54

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ

Бр. 09-24/5

12.01 2015 год.
СКОПЈЕ

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ЗА 2015 ГОДИНА

Порака од Претседателот на Комисијата на Агенцијата за пошти

Од име на Комисијата на Агенцијата за пошти би сакал да ја претставам Годишната програма за работа за 2015 година. Оваа Програма започнува со правната положба на самата Агенција, нејзината мисија, како и регулаторните цели кои ќе се постигнат со предвидените активности. Нашите регулаторни активности промовираат конкуренција и следствено, избор за сите корисници. Како што ќе се види понатаму, програмскиот текст опфаќа активности во областа на регулативата, односно промени во делот на поштенската легислатива, понатаму планирани проекти и истражувања во областа на грижата за корисници и анализата на пазарот, како и активностите на меѓународен план, т.е. соработката со сродни регулаторни тела од регионот и европските земји. Исто така, составен дел на оваа Годишна програма е Финансискиот план за следната година, но и Одлуката за определување на вредност на поенот за пресметување на годишниот надоместок за 2015 година.

Агенцијата за пошти, како и досега, нема да се фокусира само на компаниите кои се активни на пазарот, туку и на корисниците, бидејќи корисниците ги користат услугите кои ги нудат компаниите, а од друга страна тие ги кажуваат новите очекувања и потреби. Агенцијата е тука за да осигури дека овој дијалог функционира. Затоа ќе продолжиме да работиме на тоа дека граѓаните секогаш може да дојдат кај нас со нивните прашања и интереси – како што доаѓаат и компаниите во различни постапки и консултации.

Агенцијата е задолжена за да осигура дека универзалната услуга одржува соодветно/адекватно ниво на квалитет. Одржување на ниво на услугата, пристап за корисниците и задоволство на корисниците се важни за било кој давател на услуги или деловен субјект, но се од извонредна важност за монополот и за државно претпријатие од кое се бара да обезбеди основна комуникациска мрежа за граѓаните.

Можностите за комуникација во последните десетина години сосема се изменети, предност има секако електронската комуникација, како и во светски рамки, така и во Република Македонија. Меѓутоа, сè уште постои значителен број на области и население во државата кое зависи од поштата за да функционираат и да останат поврзани со останатиот дел од земјата. Поштенскиот систем е од долготрајна вредност за нацијата. Програмата ја рефлектира нашата посветеност кон важноста на универзалната услуга. Потребата за унапредување, иновација и управување со оваа есенцијална услуга никогаш не била поголема.

При подготвувањето на оваа Програма, би сакал да им се заблагодарам на членовите на Комисијата, Александар Михајлоски и Павле Трајчов и на стручната служба на Агенцијата, за нивната посветеност и работа при изготвување на програмските активности.

Со почит,
Љупчо Мешков
Претседател на Комисија

1. ПРАВНА РАМКА

1.1. Правна положба

Агенцијата за пошти има статус на независно регулаторно тело во областа на поштенските услуги основано со закон, со јавни овластувања и надлежности пропишани со Законот за поштенските услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 27/2014 и 42/2014). Агенцијата за пошти започна со работа во јули 2008 година. Основач на Агенцијата за пошти е Собранието на Република Македонија. Имотот и средствата за работа на Агенцијата се сопственост на Република Македонија, а ги користи и со нив управува Агенцијата. Агенцијата е основана како самостојно и непрофитно правно лице, кое врши јавни овластувања утврдени со овој закон. Агенцијата во својата работа и при донесување на одлуки во рамките на своите овластувања е независна од друг државен орган или друго јавно правно лице или трговско друштво што врши дејност од областа на поштенските услуги и е непристрасна кон нив. Работата на Агенцијата е јавна. Агенцијата стекнува статус на правно лице со запишување во Централниот регистар на Република Македонија. Седиштето на Агенцијата е во Скопје. Агенцијата за пошти врз основа на анализа на пазарните односи, обемот на поштенски сообраќај, пристапноста до поштенската мрежа и врз основа на други критериуми може да основа подрачни единици во населените места низ цела Република Македонија. Во моментот Агенцијата за пошти нема основано подрачни единици во рамките на својата организациска структура.

1.1.1. Органи на Агенцијата

- Комисија

Комисијата се состои од пет члена кои ги именува и разрешува Собранието на Република Македонија, со мандат од пет години, со право на втор мандат. Со Комисијата раководи претседател, а во случај на спреченост на претседателот го заменува заменик-претседателот избран од членовите на Комисијата. Комисијата работи по утврден деловник за работа, на состаноци кои ги свикува и со кои раководи претседателот.

Комисијата ги донесува Одлуките со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Комисијата, оваа Годишна програма за работа на Агенцијата за 2015 година ја усвои во следниот состав:

- Претседател - Љупче Мешков, именуван со одлука на Собранието на Република Македонија во февруари 2011 година.
- Заменик претседател - Александар Михајлоски, правник од Скопје, именуван со одлука на Собранието на Република Македонија во април 2012 година.
- Член - Павле Трајчов, правник од Кочани, именуван со одлука на Собранието на Република Македонија во февруари 2011 година.

- Директор

Со Агенцијата раководи директор, избран на јавен оглас од Комисијата, со мандат од пет години и право на уште еден последователен мандат. Директорот ја застапува и претставува Агенцијата и е одговорен за законитото работење на истата.

Директор на Агенцијата за пошти е Влатко Атанасоски, м-р по економски науки од Прилеп. Избран е за директор на Агенцијата од страна на Комисијата во јануари 2014 година.

1.1.2. Одговорност за работата

Агенцијата за својата работа е должна до 30 ноември во тековната година да достави до Собранието на Република Македонија Годишна програма за работа за наредната година.

Во врска со реализацијата на програмата за работа, Агенцијата за пошти за секоја претходна календарска година е должна да достави годишен извештај до Собранието на Република Македонија.

Годишната програма за работата на Агенцијата за пошти на предлог на директорот ја усвојува Комисијата, а ја одобрува Собранието на Република Македонија најдоцна до 31 декември.

1.1.3. Надлежност на Агенцијата за пошти

Позначајните законски дефинирани надлежности на Агенцијата опфаќаат:

- донесување и спроведување подзаконски акти врз основа на Законот за поштенски услуги,
- осигурување на обезбедувањето на универзалната услуга,
- обезбедување на услови за пристап на корисниците до универзалната услуга,
- спроведување постапка за определување на давател на универзална услуга,
- донесување одлука за определување на давател на универзална услуга,
- издавање општо овластување за обезбедување на поштенски услуги по поднесена нотификација,
- овозможување и обезбедување услови за еднаков пристап до поштенската мрежа,
- следење на обезбедувањето на универзалната услуга,
- одобрување и контролирање на трошоците за обезбедување на универзалната услуга,
- следење на работењето на давателите на поштенските услуги во согласност со Законот за поштенските услуги и прописите донесени врз основа на него,
- следење на развојот на пазарот на поштенските услуги и промовирање на конкуренцијата на пазарот на поштенски услуги,
- контролирање и надзор на работењето на давателите на поштенските услуги и преземање мерки согласно со закон против давателите на поштенските услуги во случаи кога е утврдено непочитување на одредбите од Законот за поштенските услуги и прописите донесени врз основа на истиот закон,
- водење управни постапки и донесување одлуки во управна постапка согласно со одредбите од законот за поштенски услуги и Законот за општата управна постапка,
- водење постапки за решавање на спор меѓу давателите на поштенски услуги и нивните корисници, меѓу давател на универзална услуга и другите даватели на поштенски услуги,

- прибирање на податоци и информации од давателите на поштенски услуги,
- воспоставување, одржување и ажурирање електронска база на податоци,
- давање мислење и учествување при подготвувањето на закони, прописи и други акти што се однесуваат на поштенските услуги, како и при склучувањето, односно пристапувањето на Република Македонија кон меѓународни договори од областа на поштенските услуги и да го обезбедува нивното спроведување,
- соработка со други државни органи и институции,
- обезбедување информации за корисниците и давателите на поштенски услуги и меѓународните организации и тела,
- спроведување на примена на националните и меѓународните стандарди и технички прописи во областа на поштенските услуги и
- Агенцијата има надлежност за делегирање на стручен персонал за учество во работата на меѓународни организации и здруженија на национални регулаторни тела во областа на поштенските услуги.

Согласно нејзината единствена позиција и улога во поштенскиот сектор, Агенцијата за пошти има за цел што повисоко ниво на имплементација на одредбите од важечката легислатива во која се уредуваат односите на поштенскиот пазар во Република Македонија. Од особено значење во рамките на работата на Агенцијата е во услови на делумно либерализиран пазар преку примена на законски достапните мерки да обезбеди услови во кои законски регулираната пазарна позиција на националниот поштенски оператор нема да биде непремостлива пречка за функционирање на пазарните законитости, со што би се обесхрабриле претприемачките потфати на постоечките поштенски оператори и би се намалил мотивот за влез на нови пазарни учесници кои во моментот немаат законска основа услугите во рамките на резервираната област да ги обезбедуваат по исти или пониски цени од цените за тие услуги на националниот оператор кој воедно е носител на Стандардната дозвола за обезбедување на универзалната поштенска услуга на целата територија на Република Македонија. Таквата специфична состојба на пазарот на поштенски услуги претставува сериозен професионален предизвик за Агенцијата, ставајќи ја во улога на олеснувач на процесот на пазарна транзиција до состојба на целосно либерализиран пазар. Во насока на реализација на целта за успешно заокружување на процесот на постепенa либерализација на пазарот, Агенцијата настојува да ја фокусира својата работа на креирање на правна рамка која (сè до моментот на целосна либерализација) ќе овозможи оптимален пазарен баланс на нерамнотежата на конкурентските односи создадена преку постоењето на законскиот институт резервирана област или кажано со друг речник - постоењето на законски монопол во корист на давателот на универзалната услуга, т.е. АД Македонска пошта Скопје.

Законски уредените надлежности на Агенцијата за креирање услови за територијална покриеност со услуги од опсегот на универзалната услуга, за сите корисници под пристапни цени, дефиниран квалитет и под еднакви услови за сите на целата територија на Република Македонија е втората битна област во која Агенцијата за пошти настојува да подготви и имплементира легислативни решенија кои би придонеле во подигнување на нивото на достапност на универзалната услуга до сите граѓани на Република Македонија, што Агенцијата за пошти го третира како суштествено елементарно право на комуникација.

Третата важна област на надлежности на Агенцијата се однесува на надлежности насочени кон промовирање и развој на ефективна и ефикасна конкуренција во поштенскиот сектор, со крајна цел спречување на пазарни нарушувања врз основа на недозволените здружувања и преземања, спречување на појава на нелојална конкуренција или недозволените злоупотреби на законски создадената повластена положба на давателот на универзалната услуга.

1.2. Мисија

Државната стратегија за целосна либерализација на пазарот на поштенските услуги во Република Македонија е дефинирана цел, во чие што остварување државната управа настојува да формулира и реализира национални политики за креирање успешна економска активност врз основа на лична и претприемачка слобода, конкуренција и стабилност.

Стремејќи се кон остварување на целите на Стратегијата на Владата на Република Македонија за реформи во поштенскиот сектор, надлежните органи во поштенската дејност (Министерството за транспорт и врски и Агенцијата за пошти), преку донесувањето на законските и подзаконските акти од нивна надлежност, создадоа пазарен амбиент на кој поштенските оператори остваруваат деловни потфати чиј економски ефект од година во година (во вкупен обем) забележува позитивен тренд, факт кој што дава основа да се тврди дека и во услови на делумно либерализиран пазар, поштенскиот пазар овозможува профитабилна работа за многу компании кои се одлучиле своите бизнис интереси да ги остваруваат на поштенскиот пазар. Иако свесни за постоењето на многу пазарни потфрлања, сметаме дека Агенцијата за пошти успешно ја оствари својата мисија за олеснување на процесот на трансформација на пазарот во однос на конкурентските услови и практичниот доказ за тоа тврдење би требало да претставува еномотното зголемување на пазарниот удел на компаниите кои во моментот немаат можност по пазарни услови да нудат некои поштенски услуги (резервирана област) и зголемувањето на вкупниот пазарен обем во моментот кога ќе биде укината резервираната област (јануари 2017 година).

Агенцијата за пошти, независно регулаторно тело со единствена позиција и изворни законски надлежности во регулацијата на поштенскиот пазар во Република Македонија е функционален дел од зацртаната реформа која се спроведува и дава резултати.

1.3. Цели на програмата

1.3.1. Регулаторни цели

На државно ниво основната цел на регулаторната активност спроведувана од надлежните органи (Министерството за транспорт и врски и Агенцијата за пошти) е имплементација на одредбите од Третата поштенска директива за кои во неколку извештаи на Европската Комисија во делот на поштенските услуги беше нагласено дека Македонија постигнала значаен напредок за кој особен придонес и беше признаен на Агенцијата за пошти како национално регулаторно тело.

Ако фокусот се стесни на надлежностите на Агенцијата, основните цели на регулацијата во поштенскиот сектор се:

1) Агенцијата мора да развие прецизна регулаторна рамка во која ќе се предвиди методологијата за соодветно спроведување на трошковната анализа кај поштенските оператори со значителна пазарна моќ при обезбедувањето на универзалната услуга. Потребата произлегува од неколку клучни причини:

- Сигурна основа дека цените на универзалната услуга се трошковно ориентирани, недискриминаторни и во најмала рака, сигурност дека при формирањето на тие цени давателот на универзалната услуга не ја злоупотребил значителната моќ со која се стекнал на пазарот (во нашиот случај постоењето на резервирана област)
- Сигурност дека давателот на универзалната услуга со значителна пазарна моќ нема да ја злоупотреби положбата за формирање на цени кои се значително пониски ако се споредат со цените кои би ги формирал операторот ако ја нема повластената положба или значителна пазарна моќ (во насока на заштита на другите оператори од еден вид дампинг ценовна политика на внатрешен пазар)
- Ваквата рамка ќе овозможи објективна анализа и проценка за влијанието на правните привилегии кои ги ужива давателот на универзалната услуга (како што е непостоењето на обврската за уплата на ДДВ за услугите во рамки на универзалната услуга).

Развојот на ваква правна рамка е можеби најголемиот предизвик за Агенцијата од технички аспект, а во рамките на оваа цел прашањето за изработка на соодветна методологија за посебно сметководство кај Македонска пошта, која ќе биде прифатена од Агенцијата, е од клучно значење за успешна реализација на оваа цел. Имајќи во предвид дека многу од националните регулатори на земјите членки на Европската Унија сè уште посветено работат на ова прашање, Агенцијата ќе го стави прашањето во фокусот на својата работа во текот на целата 2015 година и притоа ќе настојува низ тесна соработка со регулаторите од земјите од Европската Унија да ги искористи најдобрите практики, прилагодувајќи ги на пазарните услови во Македонија. За целосна реализација и заокружување на регулаторната рамка, реално ќе бидат потребни повеќе години; сепак, ставањето на акцент на ова прашање во 2015 треба да биде потврда за сериозниот пристап на Агенцијата кон една од основните цели на регулацијата на поштенскиот пазар.

2) Агенцијата како национално регулаторно тело мора да развие нов поглед на својата улога на поштенскиот пазар кој е многу поширок и помалку лимитиран, а опфаќа многу други аспекти кои влијаат врз карактерот на пазарните односи, амбиентот за работа на пазарот и формирањето на потребата од поштенски услуги од поинаков, современ тип во услови на рапиден раст на новите комуникациски технологии.

Остварувањето на оваа цел не смее да го изгуби од фокусот фактот дека трите клучни институти – обврската за универзална услуга, целосната пазарна либерализација и заштитата на корисниците се многу тесно поврзани и меѓусебно зависни на современиот поштенски пазар.

3) Агенцијата мора да развие соодветни аналитички процедури што ќе и овозможат на транспарентен, недискриминаторен, фер и конзистентен начин ефикасно да постапува по предметите кои ќе произлезат како проблеми на пазарот, а нивната примена нема да ги наруши воспоставените позитивни текови на пазарот.

4) Агенцијата за пошти мора да осигура дека поштенските прописи кои таа ги донесува нема да креираат бариери за влез кои се неконзистентни со обврските и целите на Третата Поштенска Директива.

Секогаш имајќи ги во предвид целите кои се претходно споменати, Агенцијата при реализацијата на Годишната програма за 2015 ќе предвиди реализација на конкретни проектни активности во врска со две потесно дефинирани области:

- осигурување територијална покриеност со услугите од опсегот и според принципите на универзалната услуга и
- натамошно отворање на пазарот преку создавање услови за ефективни, квалитетни и флексибилни услуги во интерес на корисниците.

Водена од стратешката цел за ефикасна и одржлива конкуренција на македонскиот пазар на поштенските услуги во корист на граѓаните корисници на поштенски услуги, работата и активностите на Агенцијата во текот на 2015 година, ќе бидат продолжение на еден динамичен процес на градење и развивање регулаторни политики, кои создаваат стимулативен деловен амбиент во овој сектор од домашната економија.

2. РЕГУЛАЦИЈА НА ПОШТЕНСКИОТ ПАЗАР

Потребата од регулација се појавува со зголемувањето на степенот на конкуренција на поштенскиот пазар. Регулацијата и активностите во насока на уредување на секторските односи се однесуваат на целиот поштенски пазар или уште поопшто кажано на целата поштенска индустрија. Стратегиската определба на Агенцијата за прифаќањето на ваквиот широк концепт на регулација е резултат на:

- прифаќањето на принципот дека пазарот дозволува слободна манифестација на дејствување на силите на понудата и побарувачката создавајќи фер услови за натпревар и ефикасно реализирање на претприемачките интереси на компаниите, а регулаторната интервенција е само во насока на подобрување на условите во областите каде заради различни причини пазарните сили не создаваат доволно позитивно влијание или областите во кои теоретски е прифатено дек принципите на меѓусебно влијание на пазарните сили потфриле,
- потребата од регулација не само на прашањата поврзани со давателот на универзална услуга, туку и регулација на останатите пазарни сегменти за кои претпоставуваме дека во иднина ќе нудат услуги на многу поширок и поброен круг на индивидуални и бизнис корисници.

2.1. Легислатива

Поаѓајќи од анализите и сознанијата за потребите од доуредување на некои прашања кои стануваат актуелни или значително се менуваат заради промените на поштенскиот економски амбиент, Агенцијата за пошти во текот на 2015 година има намера да измени четири подзаконски акти во повеќе области, да издаде нова индивидуална дозвола на АД Македонска пошта со рок на важење согласно измените во Законот за поштенските услуги и ќе донесе Статут на Агенцијата за пошти.

1. **Измена на Правилникот за општите услови за обезбедување универзална услуга** во делот на правото на изјавување рекламации и приговори, и на Правилникот за задолжителните елементи на општите услови за обезбедување поштенски услуги (“Службен весник на Република Македонија,, бр.173/2011) со цел подобра заштита на правата на корисниците на поштенски услуги, регулирани со Законот, како и да се создаде подобра правна рамка која ќе овозможи имплементација на пристапот до поштенската мрежа.

Причини од кои произлегува потребата за промени:

Рокот во кој примачот може да изјави рекламација за оштетена пратка е дефиниран во Законот и изнесува 24 часа од извршената достава. Анализата на добиените податоци од мерење на рекламациите во изминатите три години, покажува незначителна бројка на водени постапки за оштетени пратки и пратки со намалена содржина кај давателите на поштенски услуги, а процентот на одбиени рекламации изјавени од корисниците, меѓу другото и заради ненавремено или несоодветно изјавена рекламација е голем. Така процентот на изјавени рекламации по овој основ во 2013 во Македонска пошта во однос на вкупно поднесени изнесува 14% за меѓународни и незначителни 2,8 % пратки од внатрешен сообраќај, а поголемиот дел се однесуваат за писма. Од нив одбиени се дури 70 % во домашниот и 84,1 % во меѓународниот сообраќај. Во првите шест месеци од 2014 година Македонска пошта одбила 75 % од изјавените рекламации за оштетени и пратки со намалена содржина во внатрешниот сообраќај.

Во услови на зголемен интензитет и обем на е-трговија и обем на поштенски услуги за пакети, сметаме дека рокот од 24 часа дефиниран во законот е краток за да овозможи изјавување на рекламација од страна на корисникот, во случаите кога пратката ја примил друг член на семејно домаќинство, соседот, малолетно лице, кога примачот бил на пат или постоеле други слични околности кога примачот бил спречен да реагира веднаш на оштетувањето, со изјавување рекламација при доставата или со одбивање на прием на оштетената пратка. Во таа смисла има простор за доуредување на овој правен инструмент во корист на примачите. Исто така постојната правна рамка за пристап до поштенската мрежа на давателот на универзалната услуга ќе се усогласи и доуреди во смисла на создавање подобра рамка која ќе овозможи имплементација на пристапот до поштенската мрежа. Измените нема да се однесуваат на роковите за изјавување на рекламации за пратките во меѓународен поштенски сообраќај.

• **Суштина на измените:**

Измената ќе им овозможи на корисниците да може да поднесат рекламации, под одредени дефинирани околности кои корисникот треба да ги докаже, и по истек на 24 часа од доставата.

2. **Измена на Правилникот за задолжителните елементи на општите услови за обезбедување поштенски услуги** (“Службен весник на Република Македонија,, бр.173/2011) во делот V. „Достава на поштенските пратки“, со цел дефинирање минимум стандарди за постапување на операторот (доставувачот) во доставата за поштенската услуга лична достава.

Причини од кои произлегува потребата за промени:

Во услови на зголемена френквентност и обем на пратки кои потекнуваат од нотари, извршители и други пратки за кои во фазата на доставата се применуваат други процесни закони, услугата лична достава како конкурентска услуга не е прецизно дефинирана. Од

анализите на општите услови на давателите, од консултациите со корисниците (нотари и извршители) и поштенските оператори направени во текот на 2014 година, Агенцијата дојде до заклучок дека постои потреба и висок степен на усогласеност кај стејкхолдерите да се уреди овој вид поштенска услуга. Од судските статистики дека поголемиот дел од тужените нотарски платни налози се укинати поради неуредно извршена достава на тие пратки, произлезе потребата од дефинирање минимум стандарди за оваа достава. Натомошното уредување на личната достава, со поголемо внимание и посветеност при доставата, како и воведување ИТ системи за следење, ќе придонесе за јакнење на сигурноста на услугите, довербата и задоволството на корисниците, што секако влијае и на конкурентската предност на секој од давателите кои работат вакви услуги.

- **Суштина на измените:**

Правилникот за задолжителните елементи на општите услови за обезбедување поштенски услуги ќе биде дополнет со целосно ново поглавје кое ќе ги дефинира минимум стандардите за “личната достава” на поштенски пратки во домашен сообраќај. Измените нема да се однесуваат на пратките во меѓународен сообраќај.

3.Измена на Правилникот за задолжителните елементи на општите услови за обезбедување на поштенски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.173/2011), со цел дефинирање минимум стандарди и технички услови за постапување на операторот во целиот процес на вршење на услугата.

Причини од кои произлегува потребата за промени:

Во текот на 2014 година, четири автобуски превозници со дозволи за линиски превоз издадени од Министерството за транспорт и врски, поднесоа нотификација за добивање Општо овластување од Агенцијата за пошти, за обезбедување поштенски услуги во внатрешниот поштенски сообраќај. Заради потребата од уредување на овој по многу што специфичен начин на вршење на услугите, потребно е да се пропишат минимум стандарди и технички услови за постапување на операторот во целиот процес на вршење на услугата.

- **Суштина на измените:**

Измената на подзаконскиот акт предвидува дополнување со ново поглавје во кое ќе се дефинираат и прецизно утврдат минимум технички услови за обезбедување поштенски услуги во домашниот поштенски сообраќај. Идејата на Агенцијата за пошти е со измените на овој подзаконски акт, да се создадат услови за сигурност и безбедност на поштенските пратки ракувани од операторите во автобускиот сообраќај. Конкретните решенија ќе предвидат правила кои задолжително треба да ги исполнат правните лица од линискиот меѓуопштински превоз на патници при обезбедување на поштенски услуги по однос на прием и достава на пратки, сигурност на пратките и прием и достава на пари.

4.Измена на Правилник за видовите на финансиски податоци и информации поврзани со обезбедувањето на поштенските услуги и начинот на нивното доставување до Агенцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр.146/2011), во член 2 во т.5 за видот на поштенските пратки, во т.6 за капацитети на инфраструктура, во т.7 податоци за рекламации, и со додавање на нов дел 8-а кој ќе се однесува на цената за лична достава. Соодветна измена на Образецот- Извештај за обезбедување на поштенски услуги секако е неопходна во оваа смисла, а целта на измената е да се добијат подетални и попрецизни информации кои ќе овозможат ефективно следење на законските обврски за доставување информации како и

промовирање на обврската за одржување на интегритетот и безбедност на поштенските услуги и мрежи.

Причини од кои произлегува потребата за промени:

Искуствата на Агенцијата за пошти кои произлегуваат од Анализата на податоците кои го илустрираат степенот на конкурентност на поштенскиот пазар, покажуваат практично непостоење на бариери за влез на нови компании на пазарот. Според истражувањето спроведено од Агенцијата преку секторот кој работи на регулација и конкуренција, веќе трета година евидентира растечки тренд на бројот на домашни фирми кои својот бизнис модел го реализираат исклучиво преку достава на пратки од нотари и извршители. Во последните три години, 9 од вкупно 10 издадени Општи овластувања од Агенцијата се за вршење вакви услуги. Во 2014 година, 14 од вкупно 24 лиценцирани даватели, работат во овој високо конкурентен сегмент од поштенскиот бизнис.

Со цел да се добијат редовни и јасни информации за овој вид услуги и капацитетите на мрежите со кои операторите го поддржуваат овој модел на конкурентски услуги, ќе пропише дополнителни критериуми за поднесување на податоци кои ќе содржат пообемни информации со повисок квалитет што ќе резултира со поквалитетни пазарни анализи.

- **Суштина на измените:**

Измените ќе опфатат пропишување на дополнителни одредби во Правилникот за видовите на финансиски податоци и информации поврзани со обезбедувањето на поштенските услуги и начинот на нивното доставување до Агенцијата, кои ќе се однесуваат на дополнителни обврски за доставување на податоци за лична достава, за капацитетите на мрежата и за цените на нотарски пратки и пратките од извршителите.

5.Измена на Правилникот за критериумите за пристап до универзалната услуга, со утврдување на подрачјата на единиците на мрежата, на растојание меѓу поштенските единици и број на поштенските сандачиња („Службен весник на Република Македонија“ бр.146/2011), со цел уредување на условите и критериумите под кои ќе се склучуваат договори за отворање договорна пошта како единиците на поштенската мрежа на давателот на универзалната услуга, со заинтересирани правни и физички лица. Измената ќе вклучува и усогласување на критериумите за густина на точките за пристап до универзалната поштенска услуга и работното време на единиците на поштенската мрежа.

Причини од кои произлегува потребата за промени:

Бројот, густината и географската локација на единиците на поштенската мрежа, бројот на корисници во подрачјето на единиците на поштенската мрежа на давателот на универзалната поштенска услуга, се носечките критериуми според кои се оценува капацитетот на давателот да ја направи универзалната услуга достапна до корисниците. Од последните измени во Законот за поштенските услуги, кои се во собраниска процедура, за Агенцијата за пошти се предвидува обврска во краток рок дополнително да го уреди делот кој се однесува на точките за пристап до универзалната услуга, преку дефинирање критериуми и услови под кои давателот на универзална услуга ќе може да склучува договори за услуги со правни или физички лица, за отворање нови единиците на поштенската мрежа -договорни пошти како

точки за пристап на давателот. Исто така потребно е да се извршат корекции и усогласувања на пропишаните минимум критериуми за густина на точките за пристап до универзалната поштенска услуга и работното време на единиците на поштенската мрежа.

- **Суштина на измените:**

Измените ќе опфатат пропишување на одредби со кои се дефинираат критериумите и условите за склучување договори за услуги со правни и физички лица со кои тие ќе се стекнат со статус на договорни пошти/поштари. Измените ќе опфаќаат и дополнително усогласување на критериумите за точките за пристап до универзалната услуга и на критериумите за минимално работно време.

6.Измена на Индивидуалната дозвола на АД Македонска пошта Уп.І бр.30/2013 од 12.06.2014 како законска обврска за Агенцијата поради предложените измени на Законот за поштенските услуги, кои се однесуваат на рокот на важење на Индивидуалната дозвола, а предвидуваат временско ограничување на рокот на важност на дозволата за период од шест до петнаесет години.

Причини од кои произлегува потребата за промени:

Со последните предлог измени во Законот за поштенските услуги, кои се во собраниска процедура, за Агенцијата за пошти се предвидува обврска во краток рок да ја измени содржината на индивидуалната дозвола на АД Македонска пошта издадена од страна на Агенцијата во јуни 2014 на неопределено време, и да издаде нова Индивидуална дозвола за обезбедување на универзалната услуга со ограничено време на важење кое не може да биде пократко од шест ниту подолго од 15 години.

- **Суштина на измените:**

Времетраењето на важноста на Индивидуалната дозвола издадена на операторот кој ја има обврската за обезбедување на универзалната услуга ќе биде утврдено на период не пократок од шест и не подолг од 15 години со што националното законодавство се усогласува со легислативата и практиката во однос на континуираните забелешки изразени во Извештаите за напредокот на Република Македонија на Европската Комисија.

7.Донесување нов Статут на Агенцијата за пошти, како резултат на предложените законски измени кои се во собраниска процедура, е обврска на Агенцијата за пошти која треба да се направи во рок од 6 месеци од стапување во сила на измените на законот. Според законот, Статутот го донесува Комисијата по претходна согласност од Собранието на Република Македонија. Заради неопходните процедури до добивање на согласноста, предлог текстот на Статутот ќе биде потребно да се испрати до Собранието на Република Македонија најдоцна два месеци пред истек на рокот за донесување.

2.2. Лиценцирање

Важечката процедура за добивање на авторизација за отпочнување со обезбедување на поштенски услуги во 2015 година нема да претрпи значајни измени, освен, пропишување на минимум технички услови чие исполнување ќе биде задолжителен услов за стекнување на авторизација за обезбедување на поштенски услуги од старана на заинтересираните автобуски превозници. Во однос на системот за авторизација процедурите во Република Македонија се

усогласени со одредбите на Третата поштенска директива што беше нагласено во Извештајот на Европската Комисија од 2011 каде беше посебно нотиран растот на поштенскиот пазар.¹

Во изминатите шест години АП, авторизирала, 42 субјекти, од кои 41 правно лице и 1 трговец поединец, за обезбедување поштенски услуги на слободниот поштенски пазар. 18 од нив во истиот временски период излегоа од овој бизнис, од кои 2 заради мерките на Агенцијата. Во последните две години од вкупно 8 издадени Општи овластувања за вршење поштенски услуги на правни лица, 7 се регистрирале и работат исклучиво услуги на достава на пратки испратени од нотари и извршители.

Овие податоци илустрираат дека поштенскиот пазар е динамичен пазар, со потенцијал за натамошен развој во поглед на бројот на авторизирани оператори, во поглед на потенцијалот за зголемување на вкупниот обем на поштенски пратки во промет и во поглед на различните услуги за кои постои потреба кај потрошувачите. Ваквите заклучоци претставуваат основа дека постои простор за активности од старана на АП кои ќе придонесат за зголемување на конкурентноста на пазарот во интерес на потрошувачите и би требало да резултираат со поевтини, подостапни и технолошки понапредни услуги. За да ги аргументираме нашите очекувања во текот на 2015 дел од активностите на Агенцијата ќе бидат насочени во истражување на ценовните трендови, потребите на потрошувачите и степенот на сатурација на пазарот. Резултатите од овие истражувања и анализи ќе бидат основа за формулација на регулативни акти кои би создале правна основа за реализација на пазарниот потенцијал.

Нелојалната конкуренција чие постоење беше утврдено во истражувањето спроведено од страна на Агенцијата (http://www.ap.mk/resource/statlzvestaj/Taksi_Istrazuvanje_AP.pdf) за која сметаме дека ја нарушува фер конкуренцијата на пазарот е областа во која се интервенира со претходно споменатите подзаконски измени. Во 2015 година во рамките на своите надлежности АП ќе ја следи и ќе ја илустрира актуелната состојба во врска со овој проблем кој сериозно влијае на конкурентноста на пазарот на поштенски услуги.

Во текот на 2014 година беше постигната начелна согласност меѓу Министерството за транспорт и врски и Агенцијата дека издавањето на Општо овластување за обезбедување поштенски услуги на автобуските превозници, според однапред утврдени критериуми и услови, претставува најсоодветно решение, кое може да се реализира во постојната правна рамка и на тој план АП ќе посвети значаен дел од својот стручен потенцијал. За аргументација на исправноста на ваквиот пристап говори фактот дека во текот на 2014 година четири автобуски превозници поднесоа нотификација за добивање на Општо овластување за обезбедување поштенски услуги во внатрешниот сообраќај. Сепак на мислење сме дека за целосна елиминација на нелојалната конкуренција на поштенскиот пазар, потребна е координирана и многу интензивна комуникација и соработка меѓу повеќе државни институции за што АП предвидува изработка легислативна рамка која ќе обезбеди повисоко ниво на соработка и активности меѓу институциите кои се засегнати со проблемот на нелојална конкуренција.

Издавањето на дозвола за вршење поштенска дејност на автобуските превозници меѓу другото е поврзано и со исполнувањето на два услови:

¹ Извештај на ЕК за напредок на Република Македонија; Извор - Секретаријат за европски прашања http://www.sep.gov.mk/data/file/Dokumenti/Registar-na-dokumenti/PR_2011_mk.pdf

- првиот, превозникот да има уредна дозвола со утврден возен ред, во внатрешниот меѓуопштински линиски превоз на патници претходно издадена од Министерство за транспорт и врски и

- вториот, да ги исполнува минималните технички услови за обезбедување на поштенски услуги, кои во 2015 година ќе ги бидат дополнително разработени и прецизирани од страна на стручните служби на Агенцијата за пошти, при што ќе бидат земени во предвид мислењата и искуствата на инволвираните субјекти, искуствата од другите земји и меѓународната пракса, како и мислењата на јавноста преку организираната јавна расправа во однос на ова прашање.

Агенцијата во текот на 2015 година планира активности за постапување по поднесени Нотификации за издавање Општо овластување, од правни субјекти чија интенција е специјализација за обезбедување на поштенски услуги чии корисници во најголем дел би биле нотарските канцеларии и извршителите и постапување по поднесени Нотификации од правни субјекти чија основна дејност е автобускиот линиски превоз на патници.

Со оглед на тоа што кај повеќето од домашните превозници кои одржуваат линии во меѓународен сообраќај постои јасно изразен интерес за добивање овластување за обезбедување поштенски услуги и на тие линии, Агенцијата за пошти заедно со Министерството за транспорт и врски, во текот на 2015 година ќе работи на проект, чиј носител ќе биде токму Агенцијата. За реализација на овој проект веќе е поднесена иницијатива до германскиот поштенски регулатор.

2.3. Поштенска мрежа

Анализата на критериумите за густина на точките за пристап до универзалната услуга и резултатите од таа анализа укажуваат на потребата од пропишување на нови критериуми и усогласување на постоечките критериуми со фактичката состојба на густината на точките на пристап до Универзалната услуга. Овие активности се во согласност со делокругот и надлежностите на Агенцијата за пошти поврзани со обезбедување на услови за пристап на корисниците за поштенски услуги до универзалната услуга и овозможување на услови за поддршка за подеднаков пристап до поштенската мрежа за други даватели на поштенските услуги.

2.3.1. Усогласување на критериумите за густина на точките за пристап до универзалната услуга

Целта на планираните активности е усогласување на критериумите за пристап до универзалната услуга преку утврдување на подрачјата на единиците на поштенската мрежа на растојание помеѓу поштенските единици и бројот на поштенските сандачиња и пропишување на нови критериуми за работното време на поштенските единици. Активностите за исполнување на овие цели предвидуваат:

- усогласување на минималните вредности на критериумите за густина на точките за пристап со фактичката поставеност на точките за пристап,

- пропишување на вредностите за густина на точки за пристап на поштенската мрежа кои ќе бидат мерливи и остварливи,
- дефинирање на исклучоци во делот на пристапот до поштенските услуги преку точките за пристап,
- редефинирање на критериуми за минималното работното време на поштенските единици,
- редефинирање на доставните подрачја на поштенските единици.

2.3.2. Измена на условите за пристап до поштенската мрежа

Потребата за измена на условите кои треба да бидат исполнети за пристап кон поштенската мрежа произлезе од отежнатиот пристап до поштенската мрежа евидентиран од страна на Агенцијата за пошти. Фактичката состојба на пазарот во Република Македонија е дека во моментот не постои ниту еден поштенски оператор кој добил пристап до поштенската мрежа. Анализата на пазарните движења не покажува дека ваквата состојба е соодветна. Имајќи во предвид дека овозможувањето на пристап до поштенската мрежа е еден од најважните услови за развој и целосна реализација на пазарниот потенцијал Агенцијата одлучи во текот на 2015 година да реализира плански активности за олеснување на пристапот кон поштенската мрежа од страна на поштенските оператори кои поднеле барање или изразиле интерес за пристап кон поштенската мрежа.

Исполнување на оваа цел ќе се изврши преку измена на условите за пристап до поштенската мрежа кои ќе опфатат измени на Правилник за општите услови за обезбедување на универзална услуга (http://www.ap.mk/resource/legislativa/pravilnik_opsti%20uslovi_upu.pdf) во делот на поглавјето VIII за пристап до поштенска мрежа, а се однесува на:

- точките за пристап до поштенската мрежа,
- поштенските услуги кои се предмет на пристап,
- понудата за пристап со дефинирање на условите и начинот за пристап до поштенската мрежа.

2.4. Иницијатива за измена на царинските прописи

Анализата на обемот на поштенските пратки во меѓународниот сообраќај во делот на пакети кои содржат производи кои се предмет на електронска трговија упатува на тоа дека постоењето на подзаконски акт донесен од страна на Владата на РМ (<http://www.customs.gov.mk/images/Image/Uredba%20za%20osloboduvanje-izmena%20i%20dopolnuvanje-dekemvri%202012.pdf>) со кој се ограничува вредноста на стоката во поштенските пратки до која се ослободени од плаќање на увозни царински давачки, претставува сериозна пречка за развојот на поштенскиот пазар во делот на пакетска достава, за кој пак е општоприфатено мислењето дека претставува сектор од чиј развој зависи опстанокот на поштенскиот бизнис во иднина.

Постојната правна рамка на царинските прописи за ослободување од плаќање царински давачки за стоката купена на далечина која се внесува во државата во поштенски пратки преку домашните поштенски компании, не создава услови за реализација на побарувачката на стоки купени од странство преку интернет. Преку подигнувањето на износот на вредноста на стоката

утврдена за безцарински увоз која пристигнува како поштенска пратка во меѓународниот поштенски сообраќај, од 45 на 150 евра, или изедначувањето на оваа вредност со вредноста утврдена за безцарински увоз на стоки за лична употреба во патниот сообраќај (350 ЕУР) би се создале услови за оптимален и непречен пораст на обемот на меѓународниот поштенскиот сообраќај, кој претставува важен сегмент за развојот на целокупниот поштенски пазар.

2.5. Следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга

Имплементацијата на систем за посебно сметководство е во директна корелација со клучните надлежности на Агенцијата за пошти, како што се регулацијата на цените на поштенските услуги, регулацијата на цените за пристап до поштенската мрежа, пресметувањето на нето трошоци за универзалната услуга и спречување на внатрешното субвенционирање на другите услуги кои ги обезбедува давателот на универзалната услуга со приходите остварени од обезбедување на универзалната услуга.

Оттука, Агенцијата за пошти е фокусирана на следењето и контролата на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга.

Целта на овие активности е предлог систем за посебно сметководство и алокација на трошоци кој би добил согласност од Агенцијата, врз основа на позитивната оценка на надворешна и независна ревизорска куќа која треба да изврши ревизија на усогласеноста на предложениот систем за посебно сметководство со барањата на Законот за поштенските услуги, Правилникот за начинот на водење на посебно сметководство на давателот на универзалната услуга и препораките на Европската директива за поштенски услуги.

Процесот на имплементација е започнат со доставување на предлог систем за посебно сметководство од давателот на универзалната услуга, кој беше предмет на евалуација и за кој Агенцијата изготви мислење со кое укажа на недостатоците и слабостите кои треба да се коригираат и отстранат пред системот да биде подложен на ревизија од страна на независна ревизорска куќа.

Оттука, сметаме дека целосната имплементација на системот за посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзалната услуга ќе се реализира до крајот на 2015 година.

2.6. Надзор и контрола

2.6.1. Надзор над давателите на поштенски услуги

Една од задачите на Агенцијата за пошти планирани во Годишната програма за работа за 2015 година е вршење надзор врз субјектите, даватели на поштенски услуги кои поседуваат Општи овластувања издадени од страна на Агенцијата, и истиот ќе го вршат овластени лица за надзор од Агенцијата за пошти, во согласност со законот и прописите.

Надзорот ќе се спроведува како:

- редовен надзор кој опфаќа надзор над спроведувањето на Законот за поштенските услуги и прописите донесени врз основа на овој закон;
- вонреден надзор кој по правило ќе се врши ненајавено, врз основа на поднесена иницијатива од корисници или даватели на поштенски услуги, како и во случај на сомневање на овластеното лице (по службена должност) и
- контролен надзор кој ќе се врши по истекот на рокот определен во решението донесено од страна на директорот на Агенцијата.

Во случаите на контролен надзор, овластеното лице за вршење надзор треба да ја утврди фактичката состојба и да констатира дали субјектот на надзорот:

- постапил по решението во целост,
- делумно постапил по решението или
- не постапил по решението,

и согласно утврдената фактичка состојба и врз основа на закон да преземе соодветни мерки.

Предмет на надзор кај субјектите над кои ќе биде вршен надзор, во текот на 2015 година ќе бидат:

- начинот на водење евиденција за пратките,
- исполнувањето на обврските за давање на податоци и информации и
- начинот на постапување со рекламации и нивно решавање.

Надзорот ќе се изврши во обем, за секој од субјектите моделиран и утврден врз основа на согледувања од претходно извршените анализи на работењето на давателите, како и врз основа на насоките за работење кои Агенцијата за пошти континуирано ги дава на даватели на поштенски услуги.

Целта на надзорот над давателите на поштенски услуги е да се утврди евентуално постоење на неправилности во работењето на поштенските оператори, да се преземат мерки за нивно отстранување со што би се остварила крајната цел -подобрување на квалитетот на поштенските услуги, полесен пристап на корисниците до услугите, како и целосно спроведување на Законот за поштенските услуги.

2.7. Активности за анализа и оценка на процесите за имплементација на системите за стандардизираните процедури за рекламации и системот за следење (track and trace) на поштенски пратки во домашниот поштенски сообраќај

Активностите во овој дел ќе опфатат собирање, обработка и анализа на податоци добиени од давателот на универзална услуга низ фазите на спроведување на двата проекти врз основа на кои Агенцијата периодично ќе дава мислење за степенот на реализација и имплементација на овие два проекти кои се од исклучително значење за корисниците на поштенските услуги и квалитетот на универзалната услуга.

3. АНАЛИЗА НА ПАЗАРОТ

При анализирање на поштенскиот пазар во Република Македонија со години наназад може да се констатира фактот дека Македонска пошта АД е доминантен субјект на пазарот во делот на писмата за кореспонденција, но воедно може да се констатира и се поголем пораст на обемот на услуги кај давателите на слободниот пазар, особено во делот на обезбедување на пакетските услуги. Овој факт укажува дека конкуренцијата на овој пазар се повеќе се развива, што секако дека либерализацијата на пазарот ќе резултираа со зголемен обем кај овие оператори и во делот на поштенските услуги кои во моментов се дел од резервираната област. Имајќи ги предвид овие показатели, со анализата на пазарот треба да се идентификува евентуалното постоење на бариерите за понатамошниот развој на конкуренцијата и преземање на активности за нивно олеснување.

Анализата на пазарот на поштенските услуги, врз основа на податоци прибрани од страна на Агенцијата за пошти во текот на своето работење од моментот на функционирање, ги утврдува вредностите на основните показатели за успешноста и недостатоците на работењето на субјектите на пазарот. Воедно, анализата дава и податоци за задоволството на корисниците од начинот на кои им се овозможени услугите, од кои зависи насоката кон која се планираат и активностите на агенцијата со цел подобрување на условите на работењето на пазарот, развивање на конкуренцијата и поголема заштита на правата на корисниците.

3.1. Статистички извештај за поштенските активности во Република Македонија

Давателите на поштенски услуги согласно законските обврски доставуваат податоци до Агенцијата за пошти за обемот и видот на поштенските услуги кои ги обезбедуваат, остварените финансиски резултати од обезбедувањето на услугите, бројот и основот на поднесените рекламации, извршениот надомест на штета, број на точките за пристап, бројот на вработените и техничките капацитети. Доставените податоци агенцијата ги користи во своето работење за подготвување на анализи и извештаи за развојот на поштенскиот пазар, за определување на интересот на субјектите да работат во овој сектор, како и за одредување на уделот кој што го имаат давателите во обезбедување на поштенските услугите.

Статистичкиот извештај за поштенските активности содржи податоци кои илустрирани во една целина ни даваат одговор на многу прашања, колкав е обемот вкупно и по вид на пратки, колку е вкупниот број на точки на пристап на кои се вршат овие услуги, бројот на рекламации преку кој се воочува ефективност на самата компанија преку задоволството на корисниците на овие услуги, како и профитабилноста од вршењето на оваа дејност за самите компании. По изработувањето на Статистичкиот извештај и негово јавно презентирање, Агенцијата доаѓа до заклучоци кои укажуваат за евентуалните пораста и падови во работењето на компаниите кои обезбедуваат поштенски услуги и рангирање на истите според нивната успешност. Со оглед дека поминаа шест години од издавањето на првите дозволи за обезбедување на поштенските услуги, Агенцијата со целост може да ги санкционира недоследностите и недостатоците на функционирање на пазарот и да предложи и преземе активности за создавање на поефикасни услови, како за субјектите така и за корисниците.

При изготвување на анализите на пазарот во 2014 година Агенцијата оцени дека има потреба Извештајот да содржи дополнителни податоци за обемот на поштенските пратки од поштенски сандачиња, обем на поштенски пратки од обезбедувањето пристап до поштенската мрежа, обем на нотарски писма и други податоци и од тој аспект во 2015 година Агенцијата смета дека треба истиот да претрпи одредени промени, со што ќе направи ревизија и проширување на постојниот Извештајот за обезбедување на поштенски услуги содржан како дел од Правилникот за видовите на финансиски податоци и информации поврзани со обезбедувањето на поштенските услуги и начинот на нивното доставување до Агенцијата.

3.2. Активности со давателот на универзалната услуга поврзани со исполнување на обврската за достава на пакети

Анализирањето на податоците кои Македонска пошта ги доставува до Агенцијата, укажува на сериозен проблем поврзан при исполнување на обврската во делот на обезбедување на универзалната услуга, во делот на доставата на пакети. Поточно, Македонска пошта како давател на универзалната услуга е должна пакетите да ги доставува на домашна адреса на примачот, обврска која Македонска пошта не ја исполнува во целост, односно во значителен број, пакетите на примачите се испорачуваат преку поштенски единици врз основа на претходно добиено известување за пристигнат пакет. Во 2014 година Агенцијата за пошти започна активности, односно проект во соработка со Македонска пошта за достава на пакетите на адреса на примачот.

Потребата од имплементирање на активности кои ги презема агенцијата со давателот на универзалната услуга во делот на за доставување на пакети до 10 кг. произлегува од:

- Нецелосно исполнување на законската обврска за прием, пренос, сортирање и дистрибуција на пакети до 10 кг. во внатрешен и меѓународен сообраќај,
- Утврдената континуирана повредна на правото на корисниците на поштенски услуги,
- Непостоењето на услови за мерење на квалитетот на времето на пренос на пакетите од почеток до крај.
- Поттикнување на условите за развој на електронската трговија

Неисполнување на законската обврска за доставување на пакетите на домашна адреса, проследени со нискиот квалитет во преносот, придонесува до пониско ниво на конкурентност на пакетските услуги кои ги обезбедува давателот на универзалната услуга.

Како резултат на пониската конкурентност на пакетските услуги, давателот на универзалната услуга од година во година бележи постојано намалување на делот на учеството на пазарот во сегментот на пакетите на поштенски услуги во Република Македонија, што може да се утврди од извештаите за обемот на поштенските услуги доставувани од АД Македонска пошта.

3.3. Следење на времето потребно за достава на единични поштенски пратки

Активностите поврзани со квалитетот на обезбедување на универзалната услуга се активности кои Агенцијата ги презема веќе неколку години, тргнувајќи од потребите за исполнување на обврските предвидени со законските решенија, а и пред сè постигнување поголемо задоволство на корисниците од обезбедување на услугите изразено преку квалитетна и навремена достава.

Некои од параметрите од кои зависи квалитетот на универзалната услуга се:

- најмалку едно собирање и достава на пратки на ден, најмалку пет пати во неделата на адресата на примачот,
- соодветен број на точки за пристап и работно време на точките за пристап,
- соодветен број на поштенски сандачиња,
- соодветни постапки за решавање на рекламации и поплаки.

Согласно член 31 од Законот за поштенските услуги давателот на универзалната услуга е должен да врши мерење на квалитетот на достава на поштенските пратки преку независна компанија. За мерењето на квалитетот на обезбедување на услугите пропишано е примена на стандардизирани постапки пропишани со директивите на ЕУ. Користење на стандардизиран систем за мерење на пренос на единичните пратки опфатен со стандардот 13850 е во согласност со Директивата 97/67/ЕС на Европската Комисија и нејзините измени. Стандардизираниот систем обезбедува дефиниран систем за мерење од почеток до крај на времето за пренос на поштенските пратки, каде вкупното време на пренос на поштенските пратки се изразува во проценти на пренеси пратки за време од D+n денови.

Давателот на универзалната услуга за 2013 година не достави податоци од извршено мерење, со што последните податоци со кои располага агенцијата, а се доставени од Македонска пошта, се однесуваат за 2012 година. Согласно овие податоци квалитетот на пренос на единичните пратки за D+1 изнесува 60.2%, законски пропишаниот стандард изнесува 85%.

Агенцијата со цел да добие објективни вредности за квалитетот на универзалната услуга, во 2014 година преку независна компанија спроведе свое мерење на квалитетот на достава на единични пратки. Мерењето се вршеше според законски пропишаниот стандард и истото ќе продолжи во 2015 и во 2016 година, согласно стандардот.

Тргнувајќи од фактот дека на квалитетот на доставата на поштенски пратки имаат влијание повеќе фактори во рамките на работењето на давателот, односно за поквалитетна достава важно е унапредување на техничко технолошките елементи кај давателот и моделот

на организациска поставеност кои треба да бидат предмет на анализирање и укажување на евентуалното постоење на потребата за промени на овие фактори.

3.4. Анализа за влијанието на електронската комуникација на развојот на поштенскиот пазар

Во светски рамки поштенскиот пазар е во процес на реформи кои имаат за цел воспоставување на функционален внатрешен пазар преку постепено отворање на домашниот и меѓународниот поштенски пазар во кој конкуренцијата се смета за витален пазарен механизам кој влијае на подобрувањето на ефикасноста и квалитетот на поштенските активности. Општата цел на поштенските реформи на ЕУ се дефинира како потреба за заштита и подобрување на квалитетот на обезбедување на универзалната услуга која се менува согласно потребите на корисниците (http://ec.europa.eu/internal_market/post/doc/studies/2009-wik-evolution_en.pdf).

Важни теми во однос на одредување на поштенската регулатива и развој на пазарот се: дефинирање на пазарните механизми, дефинирање и финансирање на универзалната услуга, контрола на пазарните сили, замена на поштенските услуги со електронската пошта. Супституција на класичната пошта со електронската пошта е веќе дискутирана и последиците по однос на обемот на класичната пошта се видливи, во иднина се очекува и последиците по однос на регулаторните активности да бидат во се поголеми размери со еволуцијата на електронската пошта.

Опсегот на универзалната услуга е дефиниран согласно параметрите дадени во поштенските директиви. Универзална услуга опфаќа сет на поштенски услуги со одреден квалитет за домашен прием и достава на писма и други документи, како и поштенски пакети со тежина до 10 кг. Минимум универзалната услуга опфаќа единично писмо или пакет. Следејќи ги светските трендови во делот на развојот на поштенскиот пазар, се воочува сè поголема експанзија на електронската комуникација и замена на традиционалната комуникација со електронската комуникација. Ваквиот тренд сè повеќе навлегува и на нашиот пазар и поштенскиот сектор се соочува со предизвикот за опстанок на традиционалната поштенска комуникација.

Со оглед на тоа дека Агенцијата не располага со податоци во кој обем електронската комуникација ја заменува традиционалната комуникација, Агенцијата во рамките на своите надлежности во 2015 година ќе спроведе истражување за добивање на ваквите податоци. Анализата за 2013 година покажува намалување на вкупниот обем на поштенските пратки посебно во делот на писмата за кореспонденција што секако е податок дека пазарот се менува. Целта на оваа анализа е добивање на податоци во која мера намалувањето на вкупниот обем на поштенските пратки кај давателот на универзалната услуга е резултат на примена на овој вид на комуникација, причините за прибегнување кон ваков вид на комуникација, и слабостите и позитивните ефекти од развојот на електронската комуникација.

3.5. Истражување на задоволство на корисници од обезбедување на поштенските услуги

Постојаната промена на потребите на корисниците условува различен пристап во начинот на обезбедување на поштенските услуги од страна на поштенските оператори. Во насока на задоволување на современите, нови потреби на корисниците, давателите на поштенските услуги потребно е да го следат трендот на промени и да нудат нови решенија, нови услуги кои ќе ги задоволат барањата на корисниците, а истовремено нема да заостануваат зад придобивките што ги нудат средствата за електронска комуникација.

Истражување на задоволството на корисниците е активност која Агенцијата ја спроведува веќе неколку години, а која е планирана и за 2015 година, со цел добивање податоци за степенот на задоволството на корисниците од обезбедување на услугите, односно дали обезбедувањето на поштенските услуги е во корелација со потребите и очекувањата на корисниците. Доколку се надоврземе на претходната констатација за сè поголемата употреба на електронските видови на комуникација, истражувањето треба да ги обезбеди податоци за: главните причини за супституцијата на поштенската комуникација врз основа на кои Агенцијата би работела на измена на правната рамка во насока на создавање на амбиент во кој поштенските оператори би имале можност за задржување на постоечките корисници или создавање на современи поштенски услуги кои би привлечле нови корисници.

Истражувањето на задоволството на корисниците треба да опфаќа прашања за давателите на поштенски услуги, за видовите на поштенски услуги и да има посебен дел за универзалната услуга. Истражувањето ги опфаќа посебно правните, а посебно физичките лица, а правните лица го генерираат најголемиот дел од обемот на услугите; податоците добиени за задоволството ќе дадат и податоци за можниот начин на одвивање на пазарот во услови на потполна либерализација и движењето на конкуренцијата. Секако дека овие податоци надополнети со податоците за потребите на корисниците добиени преку истражувањето на потребите на корисниците ќе бидат добра основа за планирање на идните активности поврзани со обврските на давателите на поштенските услуги и можно предефинирање на постојните регулативни решенија.

4. ГРИЖА ЗА КОРИСНИЦИ

Поштенските услуги од класичен вид, иако живееме во евидентен информатички прогрес на општеството во сите негови домени, остануваат сè уште неопходен сегмент на комуникацијата меѓу сите субјекти од јавниот и државниот сектор, бизнис заедницата, граѓанскиот сектор како и меѓу физичките лица.

И економските чинители на општествениот развој и потрошувачите, односно консументите на сите јавни добрана пазарот, зависат од достапноста на високо квалитетни поштенски услуги. Според тоа, овие услуги се витален сегмент на инфраструктурата на една функционална општествена заедницата.

Агенцијата за пошти посветено се грижи за корисниците на поштенските услуги давајќи им информации за начинот на функционирање на поштенскиот сообраќај. Исто така, им укажува на нивните законски права и обврски, насочувајќи ги за полесно да ги остварат.

Преку јавни кампањи и промотивни активности, како и преку секојдневна отвореност за соработка, Агенцијата за пошти го гради својот лик на единствен центар каде граѓаните можат на брз и лесен начин да дознаат се за нивните права како корисници и за можностите кои ги нудат поштенските оператори.

Во рамките на планирањето на активностите за грижа за корисниците, во 2015 година Агенцијата ќе пристапи кон реализација на нови проекти со што ќе придонесе за поголема јавност и достапност на поштенските услуги, а со тоа и за интензивирање на поштенските комуникации.

4.1. Проект Е-ПРИГОВОР

Агенцијата во соработка со сите лиценцирани даватели вклучувајќи го давателот на универзалната услуга АД „Македонска пошта“, во 2015 година планира изработување на веб апликација за прикажување на информации за начинот на поднесување приговори, линк до страните на давателите кои имаат можност за е-приговори и креирање на е-приговор до Агенцијата за пошти.

Цел

Целта на проектот „Е- Приговор“ е да им овозможи на корисниците лесен начин за пополнување на приговор за одреден давател на поштенски услуги. Вработените од Агенцијата ќе имаат можност за нивна обработка и преглед на статистички извештаи во врска со приговорите.

Апликацијата ќе биде јавно достапна за сите корисници. Со отворање на соодветниот линк на корисникот ќе му се прикажат информации за постапката при поднесување приговори преку неколку чекори. Првиот чекор ќе содржи информации за тоа како корисникот може да поднесе приговор кај соодветниот давател на поштенски услуги, со можност за одбирање на давател и приказ на неговите телефон и е-маил за приговори или линк до страната за приговори доколку давателот има можност за е-приговори.

Вториот чекор содржи информации за тоа кога корисникот е незадоволен од одговорот од давателот или не добил одговор, како да поднесе приговор во Агенцијата за пошти. Корисникот треба да пополни соодветен формулар кој се зачувува и потоа може да биде разгледан од страна на вработените во Агенцијата.

Најавените корисници (вработените) имаат можност да ги прегледуваат сите приговори (разгледани и неразгледани, решени и нерешени), категоризирани, со можност за пребарување. Системот ќе има можност за статистички приказ на приговори и следење на текот на постапката на разгледување на приговорите.

Апликацијата ќе им биде промовирана на корисниците преку видео-инструкција која ќе биде достапна на веб-страниците. Рекламни постери, флаери ќе бидат распоредени на шалтерите на поштенските даватели на кои ќе има линк од страната за е-поплаки во Агенцијата за пошти (во вид на QR код). Исто така промоција на апликацијата ќе се изврши и преку социјалните мрежи.

4.2. Истражувања

4.2.1. Истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга

Универзалната услуга не е само сет од разновидни поштенски услуги, таа е обврска за национален оператор која тој е должен да ја извршува задоволувајќи одредени принципи и дефинирани обврски. Менувањето на економскиот амбиент и финансиските аспекти нужно налага менување и прилагодување на обврските на националниот оператор, имајќи ги при тоа во предвид и потребите на корисниците. Донесување на одлуката за регулативна интервенција во оваа насока мора да е поткрепено со релевантни истражувања и анализи во еден подолг период.

Барањата и прашањата од корисниците на поштенските услуги, им даваат можност на поштенските оператори да ги идентификуваат и следат нивните реални потреби и очекувања како учесници и клиенти. Од друга страна му помагаат на регулаторот да носи одлуки за тоа дали и во кој обем е потребна регулаторна интервенција.

Во претстојната 2015 година, Агенцијата ќе спроведе Истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга, а сè со цел да добие преглед за потребите на корисниците во поглед на број на деновите за прием и за достава, понатаму за начинот на достава и времето на достава поврзано со одредени услуги од опфатот на универзалната услуга и за достапноста на точките за прием.

Вообичаено, истражувањата ги спроведува независна компанија. За да се добие реална слика за вистинските потреби на корисниците, се употребуваат различни методологии, кои вклучуваат телефонски интервјуа со помош на компјутер, (техника на телефонско интервју кога анкетар следи текст даден од софтверска апликација), стандардизирани прашалници и интервјуа лице-во-лице.

Со истражувањето ќе бидат опфатени одделно правните и физичките лица, кои ќе бидат испитувани преку претходно подготвени анкетни прашалници кои ќе содржат прашања за давателот на универзалната услуга.

Истражувањето поврзано со корисниците на универзалната услуга може да даде добра слика за потребите на корисниците но и за тоа како истите би можеле да се менуваат во иднина, а регулаторот може да процени колку добро пазарот и универзалната услуга ги задоволуваат тие потреби.

Цели на истражувањето:

- Осознавање на потребите на корисниците на поштенски услуги во однос на обезбедување универзалната услуга во насока на испитување на можностите за рedefинирање на обврските за обезбедување на универзалната услуга и нејзината достапност.
- Утврдување на евентуалното постоење потреба од промена на услугите во рамките на универзалната услуга, промена на работното време на поштенските единици, промена на времето и деновите на достава, како и осознавање на потребата од нови услуги.

4.3. Продолжување на кампањата за негување на традицијата на пишување писма

Негувањето на традицијата на испраќање писма освен поврзување меѓу луѓето има и една подлабока културна вредност и значење. Таа ја афирмира јазичната и писмена култура, гради посебен однос кон пишаниот збор и личната комуникација и создава неповторливи искуства кои се чуваат и сведочат низ генерациите. Со цел меѓу граѓаните од сите возрасти, а посебно меѓу младите да се возобнови оваа традиција но и да се поттикне однос кон јазикот, ракописот и убавиот естетски израз, Агенцијата за пошти ќе ја продолжи кампањата за пишување на писма.

Во минатогодишната акција која што се спроведе за прв пат беа анимирани околу осумстотини учесници од сите возрасти, од ученици од најмала возраст, преку тинејџери па сè до повозрасни граѓани. Акцијата беше позитивно афирмирана и оценета од речиси сите електронски и пишани медиуми со особен акцент на успешноста на идејата што ја покренала Агенцијата.

Задоволни и охрабрени од минатогодишното искуство од кампањата „Напиши писмо со ракопис на срцето“ и оваа 2015 година преку конкурс повторно ќе ги наградуваме и афирмираме најдобрите писма испратени преку пошта.

Главна активност во склоп на оваа кампања ќе биде распишување на конкурс за најдобро писмо, напишано со личен ракопис, во соодветна форма карактеристична за пишување на писма, со запазен облик на обраќање до примачот на писмото. Должината на писмото не треба да надмине 500 збора. Конкурсот ќе биде поделен во 3 категории, за деца до 12 годишна возраст, за млади до 18 години и возрасни над 18 години.

Агенцијата ќе оформи посебна надворешна жири-комисија од афирмирани македонски автори, која што ќе ги оценува трудовите односно писмата од учесниците на конкурсот.

4.4. Иницијатива за субвенционирање на домашни куќни поштенски сандачиња

Агенцијата за пошти во следната 2015 година ќе поднесе иницијатива до Министерството за транспорт и врски за субвенционирање на набавка на домашни куќни поштенски сандачиња наменети за индивидуални станбени објекти.

4.5. Е-промоција на активностите на Агенцијата за пошти

Во претстојната година Агенцијата ќе се фокусира на претставувањето и градењето на јавната слика за своето работење, а тоа ќе го оствари преку стратешко комуницирање. Со ваквата комуникација ќе создадеме план за синхронизирање на комуникациските процеси, внатре во организацијата но и кон јавноста. На овој начин ќе се одберат најадекватните комуникациски пораки, активности и канали кои ќе помогнат во остварувањето на нашата визија – да допреме до сегашните и идните корисници на поштенски услуги. Акцентот ќе биде ставен на е-промоција со која на еден креативен, интересен и достапен начин ќе се обртиме

на точно одредена целна група. Електронската промоција го користи интернетот за да испрати јасна порака до корисниците.

Е-промоцијата во денешницата е многу променлива и напредна, и затоа на ова поле ќе се преземат следните активности:

- План за промоција на веб страната со користење на веб банери.
- Користење на е-маил промоција и споделување на содржини на социјалните мрежи (Facebook, LinkedIn, Twitter) и интеракција со посетителите на овие мрежи.
- Оптимизирање на веб страната на пребарувачите.
- Можност за мобилна верзија за поголема достапност и прегледност кај корисниците
- Интернет верзија од кампањите кои ги спроведува Агенцијата.

Преку овие активности Агенцијата интерактивно ќе се поврзе и со нова публика.

5. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во услови на големи промени и брзиот развој во сферата на информатичката комуникација со промените во трендот на сегментација на поштенските услуги, улогата на меѓународните активности се од особено значење за Агенцијата за пошти.

Во тие рамки програмските активности на Агенцијата за пошти во делот на меѓународната соработка во 2015 година ќе бидат насочени кон стекнувања на меѓународни знаења, искуства и примена на најдобрите европски практики од областа на регулацијата на пазарот на поштенски услуги во Р. Македонија.

Размената на меѓународните искуства и стекнатите знаења Агенцијата за пошти и нивно имплементирање во правец на понатамошна хармонизација на пазарот на поштенски услуги во Р. Македонија ќе придонесат до поголема заштита на сите корисниците на поштенски услуги, осигурување на услови за постојано, редовно и непречено обезбедување на универзалната услуга и промоција на конкуренцијата на пазарот врз основа на најдобрите европски практики.

Во делот на регулаторните активности во наредната година активностите особено ќе бидат насочени кон понатамошно исполнување на обврските на давателот на универзалната услуга преку користење на европските практики со посебен акцент на:

- Мерењето на квалитет на поштенските услуги односно на зголемување на квалитетот на поштенските услуги во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај,
- Овозможување на услови и поттикнување на пристап до поштенската мрежа со посебен осврт на овозможување на пристап до поштенската мрежа од страна на другите даватели на поштенски услуги,
- Усогласување на посебното сметководство, алокацијата на трошоци, регулацијата на цени и пресметување на нето трошоците на универзалната услуга со внатрешната регулатива и во согласност со европската пракса.

Наведените активности, Агенцијата за пошти ќе ги имплементира преку размена на искуства и стекнување на знаења, стекнати преку работењето во меѓународни организации, билатерални односи со други национални регулаторни тела од областа на поштенските услуги и други меѓународни настани како конференции, форуми, саеми поврзани со поштенските услуги.

5.1. Активности во меѓународни организации

Во делот на активностите во рамките на меѓународните организации, Агенцијата за пошти ќе продолжи со активно учество во рамките на: Европската група за поштенски регулации (ERGP) под организација на Европската комисија, Европскиот комитет за поштенски регулатори (CERP) и Светскиот поштенски сојуз (UPU).

ERGP е формирана во 2010 година од страна на Европската комисија како работно тело кое преку дискусии и донесени извештаи во работни групи ќе ја советува Европската комисија во процесот на донесување на одлуки во областа на поштенските услуги. Во тие рамки Република Македонија во својство на кандидат за влез во Европската унија, активно учествува

во активностите на работните групи на ERGP предвидени со програмата за работа за 2015 год. како неформален член.

Агенцијата за пошти и во наредната година континуирано ќе учествува во дискусиите и изготвување на извештаи донесени во ERGP во рамките на работните групи од областа на:

- Регулација на сметководството и регулацијата на цени на универзалната услуга,
- Пресметување на нето трошоци на универзалната услуга,
- Подобрување на задоволство на корисници и мониторинг на извршувањето на пазарот на поштенски услуги,
- Конкуренцијата во обезбедување на поштенски услуги и регулација на пристапот до поштенската мрежа,
- Развој на доставата на меѓународни пакети преку електронската трговија.

Целта на меѓународните активности во активностите на ERGP работните групи е понатамошна хармонизација на националната регулатива во делот на поштенските услуги преку стекнување на искуства и знаења како и компаративни анализи од најдобрите европски практики во делот на регулација на сметководство, и регулација на цени на универзалната услуга, методологија за пресметување на нето трошоци на универзалната услуга, подобрување на задоволството на корисниците и методологијата за мониторинг на извршување на пазарот, регулација на пристапот до поштенската мрежа и развојот на доставата на пакети и електронската трговија.

5.1.1. Активности во рамките на CERP

Агенцијата за пошти, активно учествува во работните активности на Европскиот комитет на поштенски регулации (CERP). Активностите во CERP како едно од работните тела на Европската конференција за пошти и телекомуникации (CEPT), пред сè, се насочени кон регулаторните прашања од областа на поштенските услуги и воспоставување на неопходна кооперација со Европската унија како и воспоставување на односи со релевантни тела од областа на поштенските услуги.

Агенцијата за пошти врз основа на наведеното активно учествува во активности на работната група за поштенска политика и работната група од прашања за UPU.

- Координацијата на Европските ставови во поштенската политика во правец со либерализирање на пазарот на поштенски услуги преку дискусии и одлуки во доменот на легислативните прашања поврзани со европската директива, анализи на поштенската политика за понатамошен развој на регулаторната рамка и имплементирање на поштенската директива, вклучувајќи го опфатот, дефиницијата и распространетоста на универзалната услуга, претставуваат теми на кои Агенцијата за пошти активно ќе учествува во работењето на CERP работната група за поштенска политика.
- Агенцијата за пошти во рамките на CERP работната група за UPU активно ќе учествува во координацијата помеѓу земјите членки на CERP и UPU во насока на активностите на UPU во изготвување на меѓународната поштенска регулатива. Агенцијата за пошти активно ќе учествува во дискусиите и донесувањето на одлуки и ставови во CERP работната група по UPU предлог документите и изготвување на нови предлог документи поврзани со поштенската регулатива во координација помеѓу земјите членки на CERP и Европската унија.

Во рамките на оваа работна група ќе бидат имплементирани активности предвидени со Меморандумот за заедничко разбирање потпишан помеѓу СЕПТ и UPU за заедничките активности во областа на имплементирање и поддршка на UPU проектите од областа на поштенската регулатива.

Работните активности во оваа работна група континуирано ќе се одвиваат во текот на наредната година.

5.1.2. Активности во рамките на UPU

Светскиот поштенски сојуз во кој членуваа 192 земји од светот формиран во 1874 год. претставува меѓународна организација во рамките на Обединетите нации која ги координира активностите на учесниците во поштенскиот сектор и обезбедува единствена поштенска мрежа за обезбедување на поштенски услуги на светско ниво.

Имајќи во предвид дека во согласност со Законот за поштенски поштенските услуги за поштенските услуги во меѓународниот поштенски сообраќај се применуваат актите донесени од страна на UPU, активностите на агенцијата за пошти ќе бидат насочени кон актите на меѓународната регулатива донесуваат во UPU со особен осврт на Светската поштенска конвенција и Правилниците за писмоносни услуги и пакети донесени врз основа на неа.

Агенцијата за пошти во наредната година активно ќе учествува во работењето во комисиите за регулаторни прашања на Административниот совет во рамките на UPU во својство на неформален член.

5.1.3. Имплементација на меѓународни проекти за техничка соработка

Агенцијата за пошти со цел за поефикасно обезбедување на своите функции во сферата на своите надлежности и делокруг на работење, и во наредната година ќе продолжи со имплементација на меѓународни проекти за техничка соработка. Во наредната година се предвидува да се имплементираат меѓународни проекти под организација на Европската комисија во рамките на програмата за претпристапна помош за потенцијалните земји кандидати за влез во Европска унија и под организација на Светскиот поштенски сојуз во рамките на техничката кооперација помеѓу земјите членки на UPU.

5.1.4. Меѓународни проекти под организација на Европска комисија

Агенцијата за пошти во наредната година планира да реализира меѓународни проекти под организација на Европската комисија кои се финансирани преку инструментот за претпристапна помошна на Европската унија (IPA) а се реализираат преку програмата за краткорочна техничка помош за земјите кандидати за влез во Европската унија (TAIEX).

Агенцијата за пошти во досегашниот период од програмата на TAIEX почнувајќи од 2010 год. реализираше вкупно седум проекти од различни областа на поштенската регулатива и тоа:

- евалуација на предлог Законот за поштенски услуги од 2010 год.
- мониторинг на квалитетот на поштенските услуги и универзалната услуга - од аспект на методологија за мониторинг на мерењето на квалитетот на преносот на писмоносните пратки од почеток до крај во согласност со предвидениот стандард МКТИ EN13850:2002+A1. Воедно

со проектот се дефинираа обврските од универзалната услуга со размена на искуства од Европските практики.

- пристап до универзалната услуга и поштенски услуги во рамките на универзалната услуга - со проектот беа опфатени улогата на регулаторот во пристапот до поштенската мрежа со системот за посебно сметководство и методологија за алокација на трошоците во пристап до поштенската мрежа.

- мониторинг на поштенските услуги – проектот се однесуваше на дефинирање на критериуми за мониторинг на пазарот на поштенски услуги како и дефинирање на методологија за мониторинг на извршување на обврските од универзалната услуга и критериуми за мониторинг и анализа на пазарот на поштенски услуги во Р. Македонија.

- дефинирање на критериуми на точките за пристап до универзалната услуга со методологија за систем за мониторинг – проектот опфати евалуација на постојните критериуми за точките за пристап до универзалната услуга преку поштенски единици и поштенски сандачиња како и дефинирање на методологија за мониторинг на критериумите за точките за пристап.

- два проекти за системот за посебно сметководство, алокација на трошоци и регулација на цени – имајќи ја во предвид сложеноста на оваа област Агенцијата за пошти реализираше два проекти од областа на регулаторниот аспект за посебно сметководство, алокација на трошоци и регулација на цени на универзалната услуга. Проектот овозможи размена на искуства и најдобри европски практики со делумна практична примена поради неспремноста на давателот на универзалната услуга за воведување на посебно сметководство и имплементирање на методологијата за алокација на трошоците.

Агенцијата за пошти врз основа на позитивните искуства и бенефиции реализацијата на претходните TAIEX проекти, планира и во наредната година да користи TAIEX проекти во следните регулаторни области:

- Во областа на мониторингот на мерењето на преносот на писмоносните пратки во согласност со европскиот стандард МКТИ EN13850:2002+A1 усогласен со новиот стандард од 2012 год. со практична примена. За таа цел се предвидува овој проект да се реализира во рамките на студиска посета на некоја Европска земја која дополнително ќе биде одредена. Студиската посета ќе овозможи стекнување на практично искуство за мониторинг на мерењето на квалитетот преку европскиот стандард од 2002 год. усогласен во 2012 год. Проектот ќе ги опфати следните области во мониторингот на квалитетот од регулаторен аспект:

- Претходни услови пред имплементирање на стандардот,
- Регулаторен аспект на стандардот за мерење на квалитетот на преносот на пратки,
- Пресметување на транзитното време на преносот на пратките,
- Методологија преку која ќе се врши мерењето на преносот на пратки,
- Елементи кои се дел од содржината извештајот на резултатите од мерењето на преносот на пратки,
- Контрола и ревизија на постапките и резултатите добиени од мерењето.

Проектот ќе овозможи добивање на практични сознанија во областа на мониторинг мерењето на квалитетот од најдобрите Европски практики со примена на новиот стандард од 2012 год.

Имплементација на TAIEX проектот се предвидува да се реализира во првата половина на 2015 год.

- Вториот ТАIЕХ проект ќе се реализира во областа на дефинирање на условите за обезбедување на поштенски услуги е во корелација со законската одредба услови за обезбедување на поштенски услуги поврзани со процедурите за издавање на општи овластувања.

Целта на проектот пред сè, се однесува на стекнување на знаења и искуства со примена на најдобрите практики во областа на дефинирање на дејности кои подлежат на лиценцирање од аспект на:

- Лиценцирање во рамките на транспортните услуги и превозот на патници,
- Содржината и елементите кои треба да ги содржи општото овластување за правните или физичките лица во дејноста на транспортните услуги и превозот на патници,
- Обврски и услови за обезбедување на поштенските услуги за даватели на поштенски услуги во оваа дејност.

5.1.5. Меѓународни проекти под организација на UPU

Светскиот поштенски сојуз во рамките на своите членови обезбедува техничка помош за имплементирање на интегрирани поштенски реформи со цел за развој на поштенските пазари на национално и регионално ниво. Со интегрираните реформи во поштенскиот сектор на национално ниво вклучени се сите учесници во обезбедување на поштенските услуги како надлежните министерства за поштенски услуги, националните регулаторни тела и назначените поштенски оператори, преку креирање на интегрирани национални развојни планови. Имплементацијата на интегрираните поштенски реформи подразбира спремност на сите учесници на пазарот на поштенски услуги за имплементирање на реформите.

Имплементација на ваков проект во нашата земја има повеќекратен ефект во основа се однесуваат на:

- Креирање на национална стратегија за развој на пазарот на поштенски услуги во нашата земја,
- Дефинирање на реформски стратегии и планови за развој на националниот поштенски оператор во согласност со стратешките цели на национално ниво,
- Регулација на пазарот на поштенски услуги и улогата на националното регулаторно тело во реформските процеси на пазарот на поштенски услуги.

Имплементацијата на проектот ќе се одвива преку тренинг и обуки на домашни експерти од страна на експерти од оваа област од UPU, кои ќе бидат во можност да го имплементираат UPU концептот за поштенски реформи.

5.2. Организација и учество на меѓународни конференции и настани од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги

Организирање и учество на меѓународни конференции и настани од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги претставува можност преку дискусии и научни

трудови да се стекнат искуства и да се осознаат нови тенденции на развојот на поштенските услуги на пазарот на комуникациите на регионално и светско ниво.

Во наредната година Агенцијата за пошти ќе организира меѓународна конференција на тема „Реформи во поштенскиот сектор“. Конференцијата ќе се одржи под организација на Светскиот поштенски сојуз во рамките на техничката кооперација помеѓу земјите членки на Светскиот поштенски сојуз. На регионалната конференција ќе бидат поканети земји од регионот и тоа: Албанија, Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Турција и Македонија. Главни теми на регионалната конференција ќе бидат: глобализација, во правец на либерализација, поштенски пазар и потреба од конкуренција и енормниот брзина на технолошкиот развој; Процес на реформите во поштенскиот сектор во земјите во регионот; Улога на поштенскиот регулатор како клучен чинител во реформите во поштенскиот сектор; UPU концепт за реформи во поштенскиот сектор со модели на финансирање и др. теми поврзани со поштенските реформи.

5.3. Плански активности поврзани со работните задачи на претседателската функција на Европскиот комитет за поштенски регулатори

Претседателската функција на CERP за Агенцијата за пошти и за Р. Македонија, претставува голем предизвик и одговорност во претстојниот мандат од три години, особено доколку се имаат во предвид големите промени на пазарот на комуникациите и последователно на тоа и во делот на поштенските услуги.

Начинот и условите на вршење на претседателската функција, како и на CERP секретаријатот, предвидени се со договорот за основање на Европската конференција за поштенски и телекомуникациски администрации потпишан од 48 Европски земји меѓу кои е и Р. Македонија.

Планираните активности на претседателот на CERP во наредната година ќе се однесуваат на:

- Организирање и учество на Пленарни седници на CERP, организирани од страна на претседателот и секретаријатот на CERP,
- Организирање и учество на работни состаноци помеѓу земјите членки на CERP и CEPT,
- Работни активности поврзани со активни учества на состаноци и седници на UPU, Европската комисија, Европската асоцијација за стандарди, PostEurop и други меѓународни организации со кои активно соработува CERP, односно CEPT во делот на поштенската регулација.
- Учество на меѓународни конференции и симпозиуми на тема регулација на пазарот на комуникациите,
- И други активности во рамките на предвидените надлежностите на претседателот на CERP и потпретседател на CEPT.

6. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

6.1. Транспарентност

Транспарентноста и отчетноста на Агенцијата за пошти кон граѓаните не само што е законска обврска, туку претставува и еден од приоритетите на Агенцијата.

Во таа насока, Комисијата на Агенцијата за пошти во претстојната 2015 година ќе одржи три јавни седници на кои ќе информира за своите завршени и идни активности кои се во насока на промовирање на правата на корисниците, потоа за квалитетот на универзалната услуга, како и за дејностите кои се од делокругот на целокупното работење на Агенцијата. Текот на трите јавни седници ќе биде пренесуван на веб сајтот на Агенцијата (live streaming) со можност за поставување на прашања од страна на корисниците на поштенски услуги.

Исто така, граѓаните и правните лица ќе бидат информирани за работењето на Агенцијата преку нејзината веб страница, а ќе имаат можност своите мислења да ги истакнуваат на форум на веб страната на агенцијата. Преку форумот на веб страната, корисниците на услуги ќе можат да учествуваат и на јавните консултации кои ќе бидат организирани за дел од актите што ги донесува Агенцијата.

6.2. Општествена одговорност

Успехот на една организација е целосен само ако се гледа во поширок контекст земајќи го во предвид нејзиното влијание врз општеството и животната средина. Придонесот на организацијата во развојот на заедницата води кон подобрување на квалитетот на живот. Тоа се постигнува преку транспарентно и етичко однесување кое придонесува кон одржливиот развој, со што ја исполнуваме нашата визија, да оставиме значаен белег врз заедницата.

Агенцијата за пошти за следната година предвиде два проекта кои се значајни, не само за општественото живеење, туку и за зачувување на животната средина. Имено, се работи за проекти кои Агенцијата ќе ги спроведе во склоп на нејзините редовни активности во 2015 година.

Проектот „Еко достава“ има за цел поттикнување на давателите на поштенски услуги да набават еко возила кои ќе ги користат при доставата на поштенските пратки, особено во густо населените-урбани средини.

Во 2012 година поштенскиот сектор во светот генерирал просечно 60 милиони тони стакленички гасови. Со над 600 000 поштенски единици низ светот, поштенскиот сектор е најголема физичка дистрибутивна мрежа, со над 5,5 милиони вработени лица, над 1,5 милиони возила со кои се пренесуваат поштенските пратки покривајќи милијарди километри секоја година, користејќи најразлични извори на енергија во нивните дневни операции со кои во голем дел имаат влијание на животната средина. Меѓународниот поштенски сектор е прв услужен сектор кој има преземено чекори за намалување на (CO₂) емисиите. Многу поштенски оператори ја намалуваат емисијата на штетни гасови со употреба на еко возила со висока енергетска ефикасност и употреба на алтернативни горива. Како пример можеме да ја земеме DeutschePost (DHL), која го зголеми бројот на возилана алтернативен погон за 4000 возила во 2013 година и сега има вкупно 10 500 возила. Во USPS има 37 000 вакви возила што

претставува најголема употреба на овој вид возила од поштенски оператор. UPS во својата флота има 3100 возила на алтернативен погон, од кои повеќе од 140 се во Европа. Данската пошта употребува 1800 електрични велосипеди и 50 електрични доставни комбиња. Оваа мисија за подобрување на околината и воздухот на глобално ниво трае од 2008 година. Резултатите се неверојатно позитивни и над очекувањата, односно остварено е редуцирање на емисијата на CO₂ од 2008 година до 2012 за вкупно 1,622,000 тони или намалено количество на CO₂ во воздухот за 19,4%. При компарација на 2012 во однос на 2011 година, алтернативните типови на превозни средства во поштенскиот сектор бележат пораст од 21,9%, односно претставуваат 19% од вкупниот број на возила кои се користат при поштенските операции.

Врз основа на податоците со кои располага Агенцијата за пошти, изработена е анализа за загадувањето со CO₂ предизвикано од домашните даватели на поштенски услуги. Од анализата се забележува дека поштенскиот сектор при достава на пратките годишно генерира околу 275 тони CO₂. При користење на еко-возила за замена на 20% од изминатите километри, би постигнале намалување на загадувањето за 55 тони CO₂, на годишно ниво.

Агенцијата за пошти, преку презентација на анализи и стручни мислења ќе ги поттикнува поштенските оператори да се ориентираат кон поголема употреба на алтернативните еколошки превозни средства, со кои ќе се придонесе за помало аеро загадување, помала бучава и пониски емисии на стакленичките гасови во атмосферата.

Како дел од планираните активности во тек на 2015 година е и проектот за поддршка за отворање на **Музеј на филателија и поштенска уметност во Република Македонија**.

Идејата за негово формирање со години тлее меѓу филателистичките и културните работници во државата. Филателијата во човековата цивилизација е поврзана со првите облици на поштенското комуницирање. Таа претставува собирање и организирање поштенски материјал, т.е. поштенски марки, поштенски рути, писма и пликови, кои се документираат и систематизираат и преку нив се следат важни и сториски и други настани. Низ вековите и во оваа област на искажување на уметничкото творештво е создадена непроценлива ризница од филателистички артефакти кои сведочат за времето во кое се развивала самата уметност, со што претставуваат паралелен носител на историското паметење за традицијата на народите, за нивната економска и општествена моќ, како и за развојот на науката и уметностите и на сите други гранки од цивилизацискиот развој.

Поштенска уметност или Маиларт-от е уметничко движење кое вклучува праќање на мали уметнички дела преку пошта. Своите почетоци ги има во 50-тите и 60-тите години од минатиот век, но е развиено во глобално движење кое продолжува до денес. Во својата срж, mail art е интермедијална уметност, бидејќи користи изразни форми на различни уметности, а пред сè литература и ликовна уметност. Најчесто пратките на mail art-от се посебно обликувани дописници, писма и уметнички марки.

Посебен дел во рамките на филателистичкиот музеј би бил посветен на презентација на историјатот на македонските поштенски реквизити, помагала и инструменти кои се користеле во секојдневното работење на поштенскиот персонал низ повеќе деценискиот развој на македонската поштенска дејност. Во функција на афирмирање на домашната филателија музејот ќе организира конкурси, натпревари и фестивали од национален и меѓународен карактер.

Постоењето, функционирањето и медиумското влијание на ваквата музејска институција ќе поттикне појава на нови филателисти со што ќе се зголеми нивната бројност, а со тоа и интересот за македонските поштенски марки.

7. ЈАКНЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ КАПАЦИТЕТИ НА АГЕНЦИЈАТА

Со цел јакнење на институционалниот капацитет на Агенцијата, во текот на 2015 година вработените во Агенцијата ќе учествуваат на генерички обуки кои се предвидени согласно Законот за административни службеници, а ќе земат учество и во работата на разни семинари, советувања, работилници или други тематски расправи, на кои се третираат прашања од области за кои или во кои Агенцијата има надлежности или овластувања. Посетиваните обуки од страна на вработените се предуслов за јакнење на капацитетите на самата институција и за создавање на одржлив капацитет кој реално ќе се носи со сите предизвици во поштенскиот сектор и ќе може долгорочно да ги реализира приоритетите во оваа сфера.

За извршувањето на активностите од надлежност на Агенцијата за пошти планирани за 2015 година, потребно е соодветно ниво на материјална и техничка опременост на институцијата. Во годината која претстои, Агенцијата ќе се доопремува врз основа на реалните потреби за секојдневно нормално одвивање на работата.

Агенцијата за пошти ќе реализира 3 нови вработувања, со почитување на принципите за соодветна и правична застапеност на заедниците во структурата на вработените во Агенцијата.

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ КОИ СЕ УПОТРЕБУВААТ ВО ПРОГРАМАТА ЗА РАБОТА

ERGP – European Regulators Group for Postal Services, односно Европска Група на Поштенски Регулатори; http://ec.europa.eu/internal_market/ergp/

CEPT – European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, односно Европска Конференција за Поштенски и Телекомуникациски Администрации; <http://www.cept.org/>

CERP – European Committee for Postal Regulation, односно Европски Комитет за Поштенска Регулација; <http://www.cept.org/cerp>

UPU – Universal Postal Union, односно Светски Поштенски Сојуз; <http://www.upu.int/en.html>

TAIEX- Technical Assistance and Information Exchange instrument, односно Програма за техничка помош и размена на информации на Европска Комисија; <http://ec.europa.eu/enlargement/taieux/>

IPA (ИПА) – Инструмент за претпристапна помош на Европската Унија; <http://www.sep.gov.mk/content/?id=19#.VHhMwmeudOJ>

PostEurop – Трговска асоцијација која ги претставува поштенските оператори; <http://www.posteurop.org/Home>

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ

Бр. 09-24/8
12.01 2015 год.
СКОПЈЕ

Врз основа на член 23 став 2 од Законот за поштенски услуги ("Службен Весник на Република Македонија" број 158/2010, 27/2014, 42/2014 и 187/2014) Комисијата како орган на Агенцијата за пошти, на состанокот одржан на 12.01.2015 година ја донесе следната:

О Д Л У К А
ЗА УСВОЈУВАЊЕ ФИНАНСИСКИ ПЛАН
НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПОШТИ ЗА 2015 ГОДИНА

Член 1

СЕ УСВОЈУВА Финансискиот план на Агенцијата за пошти за 2015 година.

Член 2

Финансискиот план за 2015 година содржи податоци за предвидените приходи и трошоци за 2015 година и му се доставува на Собранието на Република Македонија на одобрување.

Член 3

Оваа одлука е конечна и влегува во сила на денот на нејзиното донесување.

Бр.09- 24/8

Скопје, 12.01.2015 год.

Агенција за пошти
Комисија
Љупчо Мешков, претседател

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ
Бр. 09-24/6
12.01 2015 год.
ОКОПЈЕ

ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА 2015 ГОДИНА

ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ ЗА 2015 ГОДИНА

Агенцијата за пошти, тргнувајќи од планираните активности и задачи предвидени во Програмата за работа за 2015 година, изготви Финансиски план за 2015 година во кој е извршена проценка на расходите и приходите потребни за извршување на надлежностите утврдени со Законот за поштенските услуги.

Финансискиот план за 2015 година е изготвен согласно член 23 од Законот за поштенските услуги во кој се содржани детални податоци (по аналитички конта) за предвидените приходи и трошоци за 2015 година и споредбени показатели на предвидените приходи и расходи за 2015 и 2014 година.

Во прилог Ви го презентираме Финансискиот план за 2015 година, Споредбени показатели за планираните приходи и расходи за 2015 и 2014 година, Одлука за утврдување на висината на вредноста на бодот за пресметување на основната плата на вработените во Агенцијата за пошти.

ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА 2015 година**Агенција за пошти Скопје****1. ПРИХОДИ**

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ 2015
71	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги	23,700,000.00
715	Приходи од услуги	23,700,000.00
71501	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги	23,700,000.00
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	500,000.00
720	Приходи од камати	495,000.00
72000	Приходи од камати-жиро сметка	495,000.00
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00
72101	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00
76	Други приходи	3,300,000.00
760	Други приходи	3,300,000.00
7600	Други приходи	3,300,000.00
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	200,000.00
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	200,000.00
77001	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	200,000.00
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	27,700,000.00

2. РАСХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ 2015
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	2,688,000.00
400	Потрошени материјали	495,000.00
40000	Потрошено гориво	160,000.00
40001	Потрошени канцелариски материјали	120,000.00
40003	Други административни материјали	20,000.00
40004	Други потрошени материјали	35,000.00
40010	Потрошена вода	35,000.00
40011	Други комунални услуги-губретарина	15,000.00
40012	Весници и списанија	10,000.00
40013	Стручна литература	50,000.00
40021	Ситен инвентар	50,000.00
401	Потрошена енергија	499,000.00
40100	Кондиционирање (греење, ладење)	269,000.00
40102	Електрична енергија	230,000.00

403	Други услуги	741,000.00
40301	Пошта	35,000.00
40304	Регистрација и испитување на возило	20,000.00
40305	Телефон и телефакс	150,000.00
40306	Услуги за копирање, печатење и издавање	186,000.00
40307	Службен весник	30,000.00
40308	Надомест за паркинг простор	30,000.00
40313	Други услуги (чистење, изнајмување и сл.)	220,000.00
40310	Поправка и сервис на опрема	70,000.00
404	Превозни-транспортни услуги	50,000.00
40401	Превозни-транспортни услуги	50,000.00
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	880,000.00
40501	Издатоци за репрезентација	130,000.00
40502	Расходи за реклама, пропаганда	750,000.00
408	Наемнини	23,000.00
40802	Наемнини за рекламен простор	23,000.00
41	ДРУГИ РАСХОДИ	8,405,000.00
410	Провизија за платен промет	47,000.00
41000	Провизија за платен промет	32,000.00
41001	Провизија за купопродажба на девизи	15,000.00
412	Премии за осигурување	60,000.00
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	1,300,000.00
415	Негативни курсни разлики	6,000.00
417	Интелектуални и други услуги	6,962,000.00
41701	Други услуги-хост за интернет страна	10,000.00
41790	Други услуги (превод, фотограф, монтажа и сл.)	150,000.00
41709	Други услуги - систематски преглед	22,000.00
41710	Надомест за Комисија - претходна година	150,000.00
41710	Надомест за Комисија - тековна година	2,000,000.00
41712	Надомест по договор	35,000.00
41716	Надомест на трошоци на членови на Комисијата - тековна година	130,000.00
41721	Ревизија на финансиски извештаи	200,000.00
41722	Консултантски услуги	25,000.00
41723	Услуги за истражување на пазарот	600,000.00
41733	Мерење на квалитет на поштенски услуги	3,400,000.00
41734	Обуки за стручно усовршување	240,000.00
418	Останати други расходи	30,000.00
41801	Други расходи (огласи, стандарди и сл.)	29,000.00
41826	Камата за јавни давачки	1,000.00
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	160,000.00
441	Средства за опрема	160,000.00
4410	Средства за мебел	36,000.00

4410	Средства за компјутерска опрема	88,000.00
4410	Средства за компјутерски софтвер	36,000.00
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	16,127,000.00
460	Вкалкулирани плати	16,127,000.00
4600	Основни плати	10,776,000.00
4600	Придонеси од плати	5,351,000.00
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	320,000.00
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	320,000.00
47001	Персонален данок - Надомест за Комисија - тековна година	222,500.00
47002	Персонален данок - Надомест за Комисија - претходна година	18,000.00
47003	Персонален данок - Комисија (надомест на трошоци) - тековна година	25,500.00
47004	Персонален данок - Договор	4,000.00
47006	Персонален данок - други исплати	50,000.00
4	ВКУПНО РАСХОДИ	27,700,000.00

останати расположливи средства	0.00
---------------------------------------	-------------

**Споредбени показатели на планиран финансиски план за 2014 и 2015 година
Агенција за пошти Скопје**

1. ПРИХОДИ

Кон то	Опис на Конто	Планиран износ 2015	Планиран износ 2014	споредбен показател на планирани приходи (%)
1	2	3	4	5=3/4*100
71	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги	23,700,000.00	17,000,000.00	139.41%
715	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги	23,700,000.00	17,000,000.00	139.41%
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	500,000.00	15,000.00	3333.33%
720	Приходи од камати	495,000.00	10,000.00	4950.00%
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00	5,000.00	100.00%
76	Други приходи	3,300,000.00	3,535,000.00	93.35%
760	Други приходи	3,300,000.00	3,535,000.00	93.35%
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	200,000.00	4,450,000.00	4.49%
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	200,000.00	4,450,000.00	4.49%
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	27,700,000.00	25,000,000.00	110.80%

2. РАСХОДИ

Кон то	Опис на Конто	Планиран износ 2015	Планиран износ 2014	споредбен показател на планирани расходи (%)
1	2	3	4	5=3/4*100
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	2,688,000.00	3,315,000.00	81.09%
400	Потрошени материјали	495,000.00	600,000.00	82.50%
401	Потрошена енергија	499,000.00	499,000.00	100.00%
403	Други услуги	741,000.00	1,030,000.00	71.94%
404	Превозни-транспортни услуги	50,000.00	60,000.00	83.33%
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	880,000.00	933,000.00	94.32%
408	Наемнини	23,000.00	193,000.00	11.92%
41	ДРУГИ РАСХОДИ	8,405,000.00	8,596,500.00	97.77%
410	Провизија за платен промет	47,000.00	47,300.00	99.37%
412	Премии за осигурување	60,000.00	60,000.00	100.00%
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	1,300,000.00	1,400,000.00	92.86%
415	Негативни курсни разлики	6,000.00	7,100.00	84.51%
417	Интелектуални и други услуги	6,962,000.00	7,051,100.00	98.74%
418	Останати други расходи	30,000.00	31,000.00	96.77%
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	160,000.00	163,000.00	98.16%
441	Средства за опрема	160,000.00	163,000.00	98.16%
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	16,127,000.00	12,600,000.00	127.99%
460	Вкалкулирани плати	16,127,000.00	12,600,000.00	127.99%
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	320,000.00	325,500.00	98.31%
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	320,000.00	325,500.00	98.31%
4	ВКУПНО РАСХОДИ	27,700,000.00	25,000,000.00	110.80%

останати расположливи средства	0.00	0.00
--------------------------------	------	------

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ

Бр. 09-24/10
 12.01 2015 год.
 СКОПЈЕ

Врз основа на член 16 став (1) алинеја 5 од Законот за поштенските услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 27/2014, 42/2014 и 187/2014), Комисијата на Агенцијата за пошти, на состанокот одржан на 12.01.2015 година донесе:

ОДЛУКА

за определување на вредност на поенот за пресметување на годишниот надоместок за 2015 година

- I. Вредноста на поенот за 2015 година изнесува 453,4583 денари.
- II. Вредноста на поенот од точката I. на оваа одлука, се применува при пресметување на годишниот надоместок за 2015 година.
- III. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Комисијата на состанокот одржан на 12.01.2015 година ја разгледуваше Годишната програма за работа на Агенцијата за пошти за 2015 година, како надлежен орган на Агенцијата, и донесе одлука за определување на вредноста на поенот за 2015 година.

При одлучувањето, Комисијата ја зема во предвид Годишната програма за работа на Агенцијата, со планираните активности и финансискиот план, за наредната 2015 година, прегледот за издадени заклучоци со состојба 30.10.2014 година кој содржи вкупен збир на поени на пазарот на поштенските услуги и 23 издадени заклучоци доставени до давателите на поштенски услуги.

Согласно член 28 став 7 од Законот за поштенските услуги, Комисијата прво ја оценуваше законитоста и целисходноста на планираните активности и задачи на Агенцијата за наредната година од аспект на надлежностите на Агенцијата, со цел да се оцени оправданоста на трошоците и приходите планирани за извршување на таквите активности, како и законитоста на пресметувањето на вкупниот број на поени на пазарот на поштенски услуги, па во таа смисла го утврди следното.

Активностите на Агенцијата за 2015 година содржани во програмата за работа, се испланирани во согласност со законските надлежности, во рамките на делокругот на работата на регулаторот, го одразуваат континуитетот во нејзиното делување и во целост се во функција на остварување на целите за кои е основана Агенцијата.

Планираните трошоци се првата компонента која влијае на висината на вредноста на поенот, во смисла на ставот 7 од член 28 од Законот, според кој при пресметувањето на вредноста на поенот Комисијата ги зема предвид ставките на трошоците од финансискиот план на Агенцијата за извршување на активностите и задачите планирани во програмата за работа на Агенцијата. Од тука, Комисијата ги разгледа проектираните трошоци и соодветно на нив и приходите од финансискиот план, па оцени дека структурата и висината на планските и стандардните трошоци во финансискиот план на Агенцијата за пошти за фискалната 2015 година и тоа како фиксните така и варијабилните директно произлегува од планираните активности. Имајќи предвид дека надлежностите на Агенцијата, во значителен дел се концентрирани на обезбедување непречено функционирање на универзалната услуга и следење на националниот оператор кој е обврзан истата да ја извршува според принципите и условите кои ги налага законот и прописите, планираните активности на Агенцијата за 2015 година, во значителен обем се однесуваат на регулаторни активности и задачи кон давателот на универзална услуга АД Македонска пошта Скопје. Мал дел од планираните трошоци се однесува на активности планирани за работата на Агенцијата во насока на уредување на севкупниот амбиент во кој се одвиваат конкурентските поштенски услуги во Република Македонија, во интерес на корисниците, без разлика дали ги вршат приватни поштенскиот даватели или Македонска пошта.

Финансискиот план за 2015 соодветно и пропорционално ги проектира трошоците за така планираните активности кои се рефлектираат и на планираните приходи. Па оттука износот на контото 715 приходи од годишен надоместок од даватели на поштенски услуги во Финансискиот план за 2015 година, изнесува 23.700.000,00 денари.

Комисијата оцени дека трошоците се оправдани, па соодветно на тоа и планираниот приход од контото 715, кој во смисла на член 12 став 2 од Правилникот за начинот на определување на бројот на поени и на вредноста на поенот за пресметување на годишниот надоместок („Службен весник на Република Македонија“ бр.167/2010 и 31/2013) е износот кој се дели со вкупниот број на поени на пазарот на поштенските услуги во Република Македонија, претставува пропорционално доволна финансиска рамка за непречено извршување на конкретни активности на Агенцијата во 2015 година.

Втората компонента од која зависи висината на вредноста на поенот во односната година, е вкупниот број на поени на пазарот на поштенските услуги во Република Македонија, па за таа цел Комисијата го разгледа и Прегледот за издадени заклучоци со кои се констатирани поени за секој од давателите на поштенски услуги со состојба 30.10.2014 година и кој содржи вкупен збир на поени на пазарот на поштенските услуги, по што констатира дека вкупниот број на поени на пазарот на поштенски услуги во Република Македонија е правилно пресметан и утврден на 52.265 поени, и претставува збир на бројот на поени за обезбедување на универзална услуга врз основа на

индивидуална дозвола и бројот на поени констатирани за секој од давателите на поштенски услуги. Ова, од причини што структурата на вкупниот број на поени на пазарот на поштенски услуги ја сочинуваат:

50.000 поени за АД Македонска пошта Скопје; 175 поени за Глобко логистик Скопје; 120 поени за Карго Експрес Битола; 175 поени за DHL Експрес Македонија Скопје; 145 поени за ИН ТИМЕ МК БПС Скопје; 115 поени за ТНТ Експрес Македонија; 115 поени за РСЕ Оптима Вите Скопје; 175 поени за Спида Деливери Скопје; 120 поени за ДРД Курир Скопје; 60 поени за Деливеримен Скопје; 60 поени за Скопје Велосипедист Скопје; 120 поени за ДелЦО Скопје; 120 поени за Визард Деливери Скопје; 175 поени за Брза Пратка Скопје; 30 поени за Јокам Пошта 2011 Дебарца; 60 поени за Мерџаноски ТП Тетово; 60 поени за ДМ Компани-Агенција ДМ Прилеп; 60 поени за Глобал Мессаге Скопје, 110 поени за Ин Такси-Ин пошта Скопје, 30 поени за Деливери Филип Прилеп, 50 поени за Прологис сервис Скопје, 30 поени за Казабланка експрес Битола, 100 поени за Екстра 03 Кавадарци и 60 поени за Курир експрес Прилеп.

Врз основа на претходно утврденото, следувахе Комисијата конечно да ја провери и законитоста на начинот на пресметувањето на вредноста на поенот, при што оцени дека вредноста на поенот е пресметана во согласност со начинот на пресметка пропишан со член 28 од Законот и член 12 став 2 од Правилникот, поточно дека 453,4583 денари е количникот кој се добива кога 23.700.000,00 денари ќе се поделат со 52.265 поени, односно тоа е вредноста кој се добива кога приходите од контото 715, ќе се поделат со вкупниот број на поени на поштенскиот пазар.

Од сите овие причини, Комисијата одлучи вредноста на поенот за 2015 година да изнесува 453,4583 денари.

Вредноста на поенот утврдена во оваа висина, ќе се применува при пресметување на годишниот надоместок за 2015 година, со кој ќе биде задолжен секој давател на поштенски услуги на годишна основа, во износ утврден со решение од директорот на Агенцијата за пошти.

Поради сето напред наведено, Комисијата одлучи како во диспозитивот на оваа одлука, а согласно член 28 став 7 од Законот за поштенските услуги.

Оваа одлука е составен дел на Годишната програма за работа на Агенцијата за пошти за 2015 година.

Бр. 09- 24 / 10

12 јануари 2015 година
Скопје

Агенција за пошти
Комисија
Љупчо Мешков, претседател

